

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖS - MAY 19, 2006

Vol. XCVII Nr. 97

Z. Balčytis nesureikšmina opozicijos užmojų

Dėl nesėkmingo euro įvedimo Lietuvoje prasidėjo politinės kovos. Eltos nuotr.

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) — Finansų ministras socialdemokratas Zigmantas Balčytis nesureikšmina konservatorių užmojų pradėti apkaltą ir jam asmeniškai, ir visai Vyriaus-

sybei, teigdamas, kad toks yra opozicijos darbas. Anot ministro, kaip iš tiesų Seimo nariai vertina jo darbą, paaiškėtų per slaptą balsavimą. „Toks yra opozicijos darbas, už

tai jie gauna atlyginimą, — teigė Z. Balčytis, šią savaitę taip pat pavaiduojantis atostogaujantį premjerą Algirdą Brazauską. — Tačiau interpelacija reiškia pagal nustatytas procedūras ir jos rezultatas priklausys nuo opozicijos noro, o nuo slapto balsavimo rezultatų. Norint atstatyti ministą, reikia bent 71 balso”.

Primus neseniai vykusį balsavimą dėl nepasitikėjimo Seimo pirmininku Artūru Paulausku, kai jis buvo nuverstas iš posto didele balsų, tarp jų — ir valdančiųjų atstovų, persvara, ministras pakartojo esąs visiškai ramus: „Klysta tie, kurie įsitikinę, kad mums reikia postų. Jei tokia bus Seimo valia, pasitrauksime nesipriešindami”.

Nors Z. Balčytis finansų ministro pareigas eina vos metus ir vieną dieną, jis nenorėjo kaltės dėl numatyto laiku neįvesto euro perkelti ir ant savo pirmtakų — dabartinės europos komisarės Dalios Grybauskaitės ir

parlamentaro Algirdo Butkevičiaus pečių.

„Politikams nuolat tenka prisiminti ir asmeninę atsakomybę. Bet aš ir Finansų ministerija stengėmės, kad dėl euro būtų atlikta viskas, kas yra mūsų kompetencijoje. Todėl jaučiuosi padaręs viską, ką galėjau”, — teigė Z. Balčytis.

Opozicinė Tėvynės sąjunga žada inicijuoti nepasitikėjimą trims A. Brazausko vadovaujamos Vyriausybės ministrams.

Šiame numeryje:

Sporto apžvalga.
Kaip pašalinti „blogą psichologinį foną”.
Kitokia veikla ir talka.
Apmatymai apie Turniškes.
Gintaro lašelis iš Lietuvos.
Gyvybinis klausimas.
Dovana gimtadieniui.
Lietuvių fondas tęsia „atvirumo politiką”.
Dar apie popiežių Benediktą XVI.
Didžiuojasi auklėtiniais.

Valiutų santykis

1 USD — 2.707 LT
1 EUR — 3.452 LT

Kultūros ministras melavo

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) — „Mane atsistatydinti priverstų sąžinė. Jei pamanyčiau, kad esu melagis”, — Seime pareiškė kultūros ministras, žinomas dainininkas Vladimiras Prudnikovas. Pridūręs, kad „to nebuvo niekada gyvenime”, šis Darbo partijos atstovas Vyriausybėje akipilėiškai melavo, rašo „Lietuvos rytas”.

Ministras kalba netiesą nuo to laiko, kai paaiškėjo, kad jis palaikino savo žmonos Nijolės Ralytės ir dukters Ievos Prudnikovaitės kon-

certus užsienyje, kuriuos finansavo Kultūros ministerija.

Užvakar Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos nariams V. Prudnikovas teisinosi esąs nekaltas dėl jo žmonos ir dukters kelionių už ministerijos pinigų.

Politikas dėl kilusių nemalonumų jo žmonai ir dukrai keliavus už ministerijos pinigų apkaltino Kultūros ministerijos valstybės sekretorę Dianą Paknyte, kuri esą viską žinojo, bet ministro neįspėjo.

Nukelta į 6 psl.

Sutartis dėl „Mažeikių naftos” jau parengta

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) — Galima Lietuvos naftos susivienijimo „Mažeikių nafta” pirkėja už 53.7 proc. įmonės akcijų, kurias šiuo metu valdo bankrutuojanti Rusijos bendrovė „Jukos”, siūlo 1.425 mlrd. JAV dolerių.

Tokia informacija pateikta „Jukos” pranešime JAV bankroto teismui, kuriame penktadienį bus svarstoma, ar pratęsti nuo balandžio mėnesio galiojantį draudimą „Jukos” vadovams parduoti „Mažeikių naftos” akcijas.

„Jukos” nenurodo, kas yra pasiūlymą pateikęs galimas „Mažeikių naftos” akcijų pirkėjas, tačiau BNS žiniomis, pasiūlymą yra pateikusi Lenkijos bendrovė „PKN Orlen”.

„Jukos” savo pareiškime teismui taip pat pažymi, kad sutartis dėl akcijų pirkimo jau yra parengta ir gali būti pasirašyta.

Rusijos bendrovė pareiškime teismui prašo atšaukti draudimą parduoti Lietuvos bendrovės „Mažeikių nafta” akcijas ir savo prašymą motyvuoja tuo, kad derybos su Maskvos teismo paskirtu „Jukos” laikuoju stebėtoju Eduard Rebgun dėl Lietuvos bendrovės akcijų pardavimo atsidūrė aklavietėje.

„Jukos” atstovai derybose su E. Rebgun informavo pastarąjį apie akcijų paketo kainą, kurią siūlo potencialūs pirkėjai, tačiau akcentuojama, kad „nepaisant visų pastangų, geranoriškai susitarti dėl laikinojo draudimo panaikinimo nepavyko”.

Lietuva netrukus vėl mėgins įsivesti eurą

Gitanas Nausėda

Eltos nuotr.

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) — Nepaisant prognozuojamo infliacijos didėjimo, palankiai susiklosčius aplinkybėms Lietuva turi galimybių po pusmečio ar metų vėl pretenduoti į narystę euro zonoje, mano didžiausio Lietuvoje SEB Vilniaus banko

prezidento patarėjas Gitanas Nausėda.

Komentuodamas nesėkmingą Lietuvos bandymą įsivesti eurą nuo 2007 metų pradžios, G. Nausėda ketvirtadienį teigė, kad namų darbų neatliko ir dirbtiniam optimizmui pasidavę Lietuvos politikai.

„Priešasčių reiktų ieškoti ir namuose: mūsų šalies politikai, atrodo, buvo pasidavę dirbtiniam optimizmui ir ilgą laiką net nemėgino konkrečiais veiksmais ES politiniuose užkulisiuose ieškoti paramos”, — sakė G. Nausėda.

Pasak jo, aukščiausio rango šalies pareigūnų vizitai į Frankfurtą, Berlyną ir Briuselį surengti jau susiformavus išankstinei neigiamai nuostatai.

G. Nausėdos manymu, Finansų ministerijos pasirinkta metodologija stebėti Lietuvos galimybes atitikti Maastricht infliacijos kriterijų ilgą laiką jai leido

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-18-06

May 19, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604
S58 P5 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830
PERIODICALS

SPORTO

APŽVALGA

Sportas LIETUVOJE

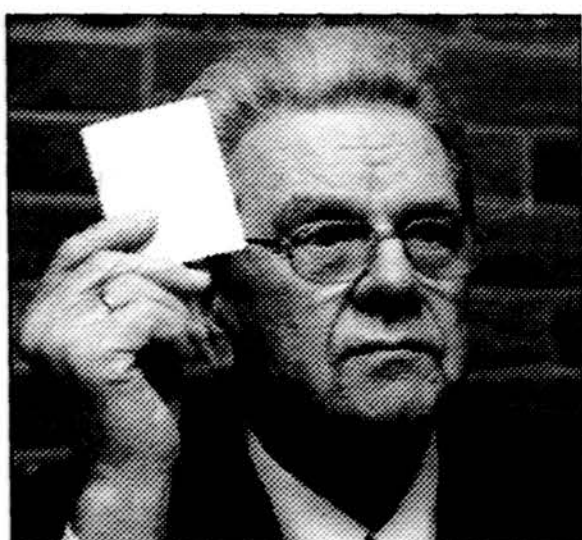
KREPŠINIS LIETUVOJE — NUO LOPŠIO IKI KARSTO

Vilniuje vyko Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) eilinė konferencija, apžvelgusi praėjusių metų federacijos veiklą.

„Nuo lopšio iki karsto“, — tokiais žodžiais LKF prezidentas Vladas Garastas savo ataskaitoje apibūdino šalį suformuotą skirtingo amžiaus grupių krepšinio lygų įvairovę bei susidomėjimą šia sporto šaka. Jo vertinimu, Europoje greičiausiai nėra tokios valstybės, kuri rengtų 11-os lygų įvairaus amžiaus grupių pirmenybes.

V. Garastas palankiai įvertino šešių komandų Lietuvos moterų krepšinio lygos (LMKL), 20-ties komandų Lietuvos moterų krepšinio A lygos (LMKAL) bei 15-os klubų Baltijos moterų krepšinio lygos (BWBL) rengiamus čempionatus. Lietuvos krepšinio šaknimis LKF prezidentas pavadino Lietuvos moksleivių krepšinio lygos varžybas, kuriose 2005 metais dalyvavo 404 mergaičių ir berniukų komandos — 12,000 jaunųjų krepšininkų.

Lietuvos studentų krepšinio lyga (LSKL) su 7 moterų ir 19 vyrų

LKF prezidentas Vladas Garastas

Eltos nuotr.

komandomis, V. Garasto vertinimu, turinti didžiulį potencialą.

LKF vadovas apgailestavo, jog profesionalią Lietuvos krepšinio lygą (LKL) per 10 pastarųjų metų dėl finansinių problemų paliko 7 vyrų krepšinio klubai. „Marijampolė jau nori sugrįžti. Geriau būtų, jei lygoje žaistų ne 8, o 10 klubų. Tai būtų naudinga Lietuvos krepšiniui — geri žaidėjai išauga geruose klubuose“, — įsitikinęs V. Garastas. Be to, jo vertinimu, LKL pirmenybėse reikėtų

sumažinti joje rungtyniaujančių užsienio šalių krepšininkų skaičių.

Be jau minėtų lygų, Lietuvoje vyksta Nacionalinės krepšinio lygos, Regioninės krepšinio lygos, Lietuvių moterų bei vyrų veteranų krepšinio čempionatai, rengiamos mažų miestelių krepšinio pirmenybės, Lietuvos šeimų krepšinio, 3 prieš 3 turnyrai bei įvairios banko, draudimo, valstybinių įstaigų bei verslininkų krepšinio varžybos. V. Garasto teigimu, „sporto šakos populiarumas turi būti maitinamas pergalėmis“.

Nepaisant pakankamai išpuodintų pergalių 2005 metų tarptautiniuose krepšinio turnyruose, LKF teigimu, būtina „pasitvarkyti su drausme“. „Kai kurie žaidėjai pamiršo, jog yra gimę Lietuvoje. Bejing (Kinija) olimpiadoje (2008 metais — BNS) norime turėti ir vyrus, ir moteris. Juo toliau — tuo bus sunkiau. Rinktinės pamatus reikia dėti jau dabar“, — tvirtino LKF vadovas.

V. Garastas didžiavosi, jog krepšinis — vienintelė sporto šaka — patenkanti tarp dešimties visų laikų nacionalinių Lietuvos valstybės vertybių. „Krepšinis — geriausia sporto šaka tarp 115 esančių Lietuvoje. Pasiekiami stebėtinai aukšti rezultatai įvairiose amžiaus grupėse. Tai rodo, jog komandų potencialas — didžiulis“, — LKF konferencijoje kalbėjo Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) generalinis direktorius Algirdas Raslanas. Jo teigimu, prioritetas ateinančiais metais turėtų būti teikiamas Lietuvos moterų bei vyrų nacionalinėms krepšinio rinktinėms, kadangi tikimasi šių komandų dalyvavimo 2008 metų Bejing (Kinija) vasaros olimpinėse žaidynėse.

ELTA

STIPRUOLIS Ž. SAVICKAS PAGERINO REKORDĄ

Lietuvos stipruolis Žydrūnas Savickas Maskvoje (Rusija) vykusiam Tarptautinės galiūnų federacijos (IFSA) „Grand Prix“ varžybų etape 2,5 kg pagerino sau pačiam priklausiusį pasaulio rasto kėlimo rekordą. 30-metis lietuvis iškėlė 205 kg sveriantį rastą.

Ankstesnę rekordą Ž. Savickas buvo pasiekęs praėjusių metų liepos mėnesį Europos čempionate Rygoje (Latvija).

Galutinėje įskaitoje Ž. Savickas užėmė trečiąją vietą. Nugalėjo pasaulio čempionato bronzos medalio laimėtojas rusas Michail Kokliajev, o antrąją vietą užėmė estas Andrus Murumets. Ketvirtas buvo latvis Raimonds Bergmanis, penktas — pasaulio vicečempionas ukrainietis Vasili Virastiuk. Pasaulio ir Europos čempionas Ž. Savickas praėjusiais metais laimėjo visas 15 varžybų, o šiemet tapo „Arnold's Strongman“ ir IFSA „Grand Prix“ varžybų Dubai (Jungtiniai Arabų Emyratai) nugalėtoju.

Varžybose Maskvoje dalyvavo 11 stipruolių.

ELTA

T. VAITKUS: NUSITEIKIAU PERGALEI IR LAIMĖJAU

Lietuvos dviratininkas Tomas Vaitkus pirmadienį laimėjo antrųjų pagal prestižą (po „Tour de France“) daugiadienių dviračių lenktynių „Giro d'Italia“ devintąjį etapą ir iškovojo pirmąją pergalę ši sezoną bei septintąją per profesionalo karjerą.

„Nesitveriu džiaugsmu. Ši pergalė 'Giro' lenktynėse man reiškia labai daug. Negaliu patikėti. Dar reikia laiko, kad suprasčiau, ką padariau, — sakė 24 metų dviratininkas. — Tai ypatinga pergalė, nes tapau pirmuoju lietuviu, laimėjusiu 'Giro d'Italia' lenktynių etapą“.

Sprinto ir atskiros starto lenktynių specialistas T. Vaitkus prieš šias lenktynes buvo nusiteikęs siekti aukštų rezultatų. „Lygumų etapuose bandysiu sutelkti jėgas finišo spurtui, o kalnų etapuose — kaip Dievas duos“, — teigė 2002 metų pasaulio jaunimo (iki 23 metų) atskiros starto lenktynių čempionas ir paskui pridūrė: „Važiavau tol, kol pavyks laimėti“.

Iš Klaipėdos kilęs T. Vaitkus šių metų „Giro d'Italia“ lenktynėse kelis kartus buvo tarp pretendentų į pergalę. Antrajame etape Tomas finišavo šeštas, ketvirtajame — aštuntas, o šeštajame — trečias. „Ir kituose 'Giro' finišo spurtuose buvau arti tikslo, tačiau laimėti nepavyko. Kai pamaciau rankas iškėlusį Betinį, pagalvojau, kad vėl pralaimėjau, —

Tomas Vaitkus

Eltos nuotr.

sakė antrą sezoną Prancūzijos komandai „AG2R-Prevoyance“ atstovaujantis T. Vaitkus. — Laimė, fotofinišas parodė, kad man pavyko“.

„Išias varžybas atvykau su mintimis apie pergalę. Toks nusiteikimas ir padėjo laimėti. Prie pergalės daug prisidėjo ir komandos draugai“, — po finišo kalbėjo T. Vaitkus.

ELTA

FUTBOLAS ČIKAGOJE

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI NEŽAIS

Pagal „Metropolitan“ futbolo lygos „major“ diviziono tvarkaraštį, „Lituanicos“ futbolininkai ši sekmdienį, gegužės 21 d., turėjo žaisti namuose, Barmbrick parko aikštėje, Lemont. Tačiau jų varžovai, „major“ diviziono geriausia komanda „Lightning“, negalės atvykti, todėl rungtynės nukeltos vėlesniam laikui (dar nežinoma data).

Kalbant apie šias pirmenybes, reikia pasakyti, kad jose lietuviams pradėjo nesisekti. Po dviejų pergalių (prieš „Legovia“ ir „Maroons“) sekė trys pralaimėjimai. „Lituanicos“ vyrus įveikė „Eagles“ 3:1, „Schwaben“ 5:0 ir „Vikings“ 3:0.

Šiuo metu „Lituanica“ su 11 taškų stovi lentelės pabaigoje, kartu su „United Serbs“ ir „Legovia“. Mūsų kams dar yra keturi susitikimai, iš kurių bent pora reikėtų laimėti, jei gi norima išlikti Čikagos ir apylinkių stipriausiųjų futbolo vienetų eilėse.

Komandai labai pakenkė trijų žaidėjų neužtarnautas suspendavimas, o taip pat negalėjimas naudoti savos aikštės prie Pasaulio lietuvių centro. Ši sezoną „Lituanica“ neturi pastovaus komandos trenerio-vadovo, nes ankstesnis treneris atsisakė toliau eiti šias pareigas.

Tačiau tikima, kad komanda galės išbristi iš bėdų ir toliau gražiai atstovauti lietuviams futbolininkams, kaip tai darė 55 savo gyvavimo metus.

E. Šulaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$40.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

KITOKIA VEIKLA — SU TALKA

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Kai dėl areštų sąskaitų „Kito pasirinkimo“ leidinys „Baltijos kelias“ apimtimi pastebimai sulys, visuomenė sunerimo; įvertino leidinio svarbą per netektį (gerai, kad nevisišką). Dažnai taip būna, kad tik po netekčių įvertiname tai, kas buvo gera ir reikalinga.

Dėl „Kito pasirinkimo“ ir leidinio „Baltijos kelias“ esmės ir reikšmės nesuvokimo kai kam pasirodė, kad kitas (gal kitoks?) pasirinkimas tarsi nereikalingas, nes veikia demokratinis valstybės valdymo mechanizmas, kad visuomenei atstovauja visas partijų spektras, kuris pajėgs ne tik atstovauti visuomenei, bet ir išspręsti visas jos problemas. Tokią nuostatą teko išgirsti ir iš kai kurių nekairuoliškų partijų vadovų, nors nepartinė patriotiška veikla jokių būdu nesikerta su idealistinių partijų nuostatomis; joms gali padėti, veikti žymiai plačiau ir giliau, nei veikia partijos. Kita vertus, ar gali atstovauti visuomenei du procentai partijose esančiųjų juolab, kad tos partijos dažniausiai kurpiamos ne tautos ir jos valstybės idealų puoselėjimo ir tvirtinimo tikslais, o vartotojiškų interesų, valdžios siekio pagrindu? Tik dešimtmečius ir šimtmečius veikiančius demokratijos šalyse, kur išugdyta ir sutelkta tikrųjų vertybių pagrindu pilietinė visuomenė, partijų visavertis atstovavimas pasiteisina.

Š.m. balandžio 22 d. vykusioje Lietuvos Sąjūdžio (LS) ir Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos bendroje konferencijoje LS garbės pirmininkas ir europarlamentaras Vytautas Landsbergis išsakė nuostatą, kad reikia naujo nepartinio sąjūdžio. Ar ne tokio sąjūdžio šauklis yra „Kitas pasirinkimas“?

Laiške „Baltijos kelio“ redakcijai teisininkas iš Amerikos Povilas Žumbakis rašo: „Jei „Kitas pasirinkimas“ taps politine partija, tuo baigsis ir jūsų įtaka tautai, pradings viltys tų, kurie jas matė jūsų pastangose. Su politine partija jiems lengva susidoroti, tačiau judėjimo idėjas sunku įveikti“. Čia tikėtų pridurti, kad „Kitas pasirinkimas“ iškart ir patraukė visuomenės dėmesį, nes jis nepartinis, jo akiratyje — tautos ir jos valstybės idealai, o ne siauri partiniai interesai, jis nesusietas su valdžios struktūromis, todėl laisvas, nevaržomas. Valdžioje esantiejiems, žinoma, tai labai nepatinka. „Baltijos kelio“ sąskaitų areštas, bylos vilkinimas ir yra ne kas kita, kaip tokio, prilygstančio kerštui, nepasitenkinimo išraiška. Nepartinės veiklos pavyzdžių Lietuvoje yra ir daugiau.

Partijos, valdžios, žiniasklaida tyli apie bendruomeninį sąjūdį, kuris be valdžių pagalbos, tiksliau — nepaisant jų priešinimosi, kaip atsvara savivalei prilygstančiai savivaldai, kuriasi ir telkiasi į vietos bendruomenes. Vietos bendruomenių skaičius Lietuvoje jau viršija tūkstantį, jų įtaka savivaldos kokybei bei pačios visuomenės sąvokai — neabejotina. Kito — „iš apačios“ — savivaldos būdo pasirinkimas jau duoda pastebimus vaisius.

Viešame gyvenime, žiniasklaidoje, įvairiose organizacijose sutinkame daug iškilių asmenybių, tikrų išminčių tautos patriotų, kurie galėtų deramai valdyti demokratijos mechanizmą, tvarkyti valstybės reikalus visuomenės labui. Tačiau, vengdami jungtis prie partijų, nes jų akiratyje dažniausiai vyrauja siauri interesai, jie lieka vienišiai. Jų saviškai reikalinga kitokia terpė.

Paminėti kitokio pasirinkimo pavyzdžiai ir reiškiniai tarsi byloja, kad kažko, gal labai nedaug trūksta, kad baloje įklimpęs Lietuvos vežimas pajudėtų. Iš praeities žinome, kad ko nepajėgė žmonės padaryti pavieniui, atlikdavo talkomis. Taip buvo statomos bažnyčios, tiesiami keliai, statomi tiltai, sausinamos pelkės, atliekami rudeniniai kūlimai, linarautės. Ar ne tautos talka vedė į Kovo 11-ąją? Lietuvai, taigi ir „Kitam pasirinkimui“, reikalinga lietuviška talka. Tik suvienijus nepartines pajėgas įmanoma įveikti partijų, atėmusių iš visuomenės teisę tvarkyti valstybės reikalus, tapusių politinio gyvenimo svetimkūniais, išsisaugojimą, ir greta to daryti teigiamą poveikį idealistinėms partijoms. Tai nesunkiai būtų pasiekta per organizacijų bei asmenybių glaudesnę bendravimą ir bendradarbiavimą, kurių šiuo metu trūksta.

Daugeliui gali kilti klausimas, kokių būdu demokratinėje valstybėje be priklausomybės partijoms galima daryti įtaką valstybingumui, dalyvauti politiniame valstybės gyvenime, jos vykdyme.

Politika, trumpai tariant, yra valstybės institucijų, politinių bei visuomeninių organizacijų ir atskirų asmenų veiksmai, siekiai, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą. Taigi visuomeninės organizacijos, nebūdamos partinėms, jei jų veikla nukreipta į valstybės reikalų tvarkymą yra politinės. Atskiri piliečiai, nepriklausydami jokiai partijai, gali būti politikais. Iš tikrųjų, sąmoningas valstybės pilietis yra politikas (dalyvauja rinkimuose, referendumuose, apklausose, kitokuose pilietiniuose veiksmuose), dalyvauja valstybės reikalų tvarkyme — politikoje, nes ir pačią demokratinę valstybę sudaro ne jos valdžios, o pilietinė visuomenė. Taigi nepartinės organizacijos ir net atskiri asmenys gali kelti kandidatus į valstybės valdymo struktūras, dalyvauti valstybės valdyme. Sutelktos nepartinių organizacijų pajėgos, net neturėdamos formalių visuomenės įgaliojimų, neturėdamos savo atstovų jokiose valdžiose, gali daryti poveikį valdžioms įvairiais konstruktyviais siūlymais, reikalavimais, pilietinio pasipriešinimo ar nepaklusnumo veiksmais.

Visuomenės abejingumas politikai, nesuvokiant sau daromos žalos, dalinai išliko iš sovietinio okupacinio režimo, kai „už politiką“ teisė, žudė, uždarinėjo į psichiatrines ligonines. Atgavus nepriklausomybę, per demokratijos ydas ir grimasas, per manipuliavimą visuomenės nuomone atsidūrusi valdžioje buvusi partinė nomenklatūra, primygtinai stengėsi visuomenę depolitizuoti, teigė, kad politika — Seimo

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kaip pašalinti „blogą psichologinį foną“

Neseniai Vilniuje vyko LR prezidento Valdo Adamkaus susitikimas su Lietuvos ambasadoriais, savo valstybei atstovaujančiais įvairiose pasaulio šalyse. Tokio pobūdžio susitikimai yra labai vertingi, nes valstybės vadovas tiesiogiai išgirsta iš ambasadorių, kokios nuotaikos užsienio sostinėse, su kokiomis problemomis susiduria Lietuvos piliečiai, atsidūrę kitose šalyse. Nepaisant patogių ir greitų susižinėjimo priemonių tinklo, siekiančio tolimiausius planetos užkampius, asmeninis susitikimas ir „išsikalbėjimas“ yra labai vertingas, gali išspręsti daug problemų, užlyginti daug duobių.

Š.m. gegužės 17 d. iš vieno ambasadoriaus išgirdome tai, ko iš Lietuvos atstovo nesitikėjome girdėti. LR ambasadorius Maskvoje R. Šidlauskas pareiškė, kad negiamą atspalvį dvišaliams Lietuvos ir Rusijos santykiams suteikia „tam tikras psichologinis blogas fonas“. O tas „psichologinis fonas“ atsiranda, Lietuvai vis nesiliaujant reikalavus Maskvos pripažinimo, kad Lietuva buvo okupuota, ir per pusšimtį metų tos okupacijos padarytos žalos bent dalinio atlyginimo. Galbūt lietuvių tauta sutiktų net atsisakyti medžiaginės kompensacijos, jeigu Rusija liautųsi neigusi istorijos faktus ir patvirtintų Lietuvą bei kitas dvi Baltijos valstybes 1940-aisiais metais jėga įjungusi į savo imperiją.

Amb. Šidlauskas teigia, kad Lietuvos bei Rusijos santykių srityje kitokių problemų nėra: „Viskas gerai, viskas patvirtinta, sienos nustatytos, nėra didelių problemų, kurios reikalautų sprendimų, o tų sprendimų nebūtų“. Tik, kaip sakoma, likusi „viena musė barščiuose“ ir dėl to kalta pati Lietuva, nenorinti sutikti, kad 1939–1940 metais, kuriuos lietuvių tauta laiko okupacijos pradžia, buvo tik „draugiška Rusijos pagalba“. Jeigu kam dėl to kyla abejonių, jas išsklaidysiantis bendras Lietuvos ir Rusijos istorikų paruoštas leidinys, kuriame bus atspindėti abiejų šalių požiūriai į minimus įvykius.

Koks Maskvos požiūris į Lie-

tuvos ir kitų Baltijos valstybių okupaciją, jau dabar žinome. Nereikia nei rusų istorikų aiškinimų. Kiek kebliau, kad ir vadinamieji Lietuvos istorikai, šio leidinio autoriai, skuba surasti „poziciją, turinčią bendrą vardiklį“. Jie tiki, kad, pristatydami „faktus“ apie tą „draugišką pagalbą“ Lietuvai, galutinai pakeis blogą „psichologinį foną“ palankesniu Maskvai.

Prieš keletą savaičių „Draugas“ paskelbė apklausą: „Ar Rusija turėtų atlyginti okupacijos žalą ir taip pat pripažinti pačią okupaciją ar bent Lietuvos atsiprašyti“. Skaitytojai buvo raginami pareikšti savo nuomonę. Atsiliepė keli šimtai. Kiekvienas tvirtai pasisakė — „taip!“ — Rusija turi prisipažinti, atsiprašyti, atlyginti, kaip atsilieps Vokietija. Tik vienas ilgesnis laiškas atspindėjo kitokią išitikinimą: dar palaukime, neerzinkime Maskvos, tai nėra labai svarbu, ar ji pripažins kaltą, ar ne. Taigi, ir tarp užsienio lietuvių LR atstovas, ambasadoriaujantis Maskvoje rastų Rusijos laikysenai šalininkų.

Be abejo, tiek kai kurie Lietuvos žmonės, tiek Kremlius nekantriai laukia, kol pagaliau amžinybė nutildys paskutinių buvusių politinių kalinių, tremtinių, partizanų ir vyresniųjų, bolševikų okupaciją prisimenančių (dėl jos savo tėvynę palikusių), išėivijos lietuvių balsus. Kadangi jaunensioji (dabar jau tapusi viduriniąja) karta mažai apie okupacijos pradžią, trėmimus, partizanų kovas žino ir dar mažiau nori žinoti, tokie „istorikų“ tvirtinimai jai atrodys visai logiški. Juk Maskvos prisipažinimas iš esmės nieko nepakeis, o suerzinti Rusiją, sėdintį ant gamtinių dujų, naftos ir pelningo verslo skrynios, būtų nenaudinga. Dar lengviau į savo plačią prijuostę „motulei Rusijai“ bus susižerti (su lietuvių „istorikų“ pagalba) pačias jaunąsias lietuvių kartas, kurios mokyklose sklaidys tų „istorijos leidinių“ lapus ir džiaugtis, kad Lietuva turėjo tokią geraširdišką kaimynę, suteikusią jai „draugišką pagalbą“. Apie okupaciją tuomet jau niekas neprisimins ir nepri-

narių, diplomatų, „valdžios vyrų“ reikalas. Teigdami, kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės (iš tikrųjų tik šių institucijų valdymas yra atskirtas), jie Bažnyčios ir dvasiškių dalyvavimą politiniame gyvenime tebe-laiko neleistinu. O Bažnyčia, ugdydama dorą valstybės pilietį, vykdo aukščiausios prabos politiką. Iš tikrųjų piliečiai negali būti atskirti nei nuo valstybės, nei nuo Bažnyčios, todėl ir Bažnyčia, būdama tikinčiųjų bendruomene, teikdama institucinę paramą valstybei, negali būti atskirta nuo valstybės. Deja, išpilietinančiam mulkinimui dažnai pasiduoda ne tik eiliniai piliečiai, bet ir

aukštesnį išsilavinimą bei atitinamą pašaukimą turintys dvasiškai.

Talkai reikalinga aktyvi, tūnoji nepakenčianti veikla. „Kito pasirinkimo“ veiklos skatintojas ir žiburys yra „Baltijos kelias“. Greta krikščioniško ir patriotiško „XXI amžiaus“, būtina ši leidinį remti finansiškai, skaityti, semtis iš jo nepartinės politinės veiklos patirties, kad per ją keistume skandalingą valstybės valdymą, tvirtintume lietuvių tautoje ir jos valstybėje amžinąsias ir bendražmogiškas vertybes, kad Lietuva keltųsi iš politinės klampynės.

APMASTYMAI APIE TURNIŠKES

IUOZAS GAILA

Gyvendamas Turniškėse pradėjau artimiau susipažinti su Seimo nariais, tiek su mano kaimynystėje gyvenančiais, tiek su jais bendraudamas Seimo rūmuose, o susipažinęs pradėjau ir savo turėtą nuomonę keisti. Kai buvau Amerikoje, tai, kaip ir išeivijos dauguma, skirsičiau juos į geruosius, t.y. buvusius kalinius, tremtinius, rezistentus, nepasidavusius okupanto vilionėms ir bloguosius: tapusius komunistais, kolaborantais, įsitaisiusiais šiltose vietelėse... Pasirodė visa tai ne taip jau paprasta. Net ir žymiausi dešinieji nebuvo jokie rezistentai sovietmečiu, tarp jų netrūko prisiplakėlių, o tarp kairiųjų, net buvusių kalinių ir tremtinių. Seimo nariai — tikras mišinys. Čia šalia operos solistės — metalo tekintojas, šalia profesoriaus — buldozerininkas, šalia laivo kapitono padėjėjo — rašytojas, šalia buv. sovietinio teisėjo — 36 metus kalėjus politinio kalinys, šalia mokytojo persekiojusio mokinius už bažnyčios lankymą — buvęs mokinys, kalėjęs penkerius metus už pagrindinio spaudos platinimą mokykloje. Tarp kairiųjų — bolševikų nužudyto nepriklausomos Lietuvos kariuomenės karininko sūnus, tapęs komunistų partijos nariu. Ten ir Sibiro tremtinys, ir tremtinių šeimoje Sibire gimęs... Seimo narių tarpe ir Lietuvos žydai, ir Lietuvos rusai, ir keletas Lietuvos lenkų. Daug Seimo narių — buvusieji kolchozų arba vadinamųjų kolūkių pirmininkai, tarp baigusius aukštuosius mokslus vyravo įvairių sričių inžinieriai, bet buvo ir sovietinę istoriją, filosofiją, ekonomiką baigusius, ir keletas gydytojų. Toks buvo 1993 m. LDDP ir kairiųjų dominuojamas Seimas.

Mintyse bandžiau lyginti mūsų seimūnus su JAV Senato ir Kongreso nariais. Pastarieji daugiausia su juridiniu išsilavinimu, turintieji patirties bedirbant savo valstijose, gaunantieji pakankamai lėšų samdyti patyrusius juristus savo patarėjais, štabo nariais ne tik Washing-

ton, bet ir savo valstijoje. O mūsų, neretai su brigadininko, prisi-kasusio iki kolchozo pirmininko, patirtimi, ar su beverčiu sovietinio ekonomisto, juristo, istoriko, filosofo diplomu, iš gaunamų lėšų tegalintieji pasisamdyti tik savo kolegos žmoną ar dukrą kaip padėjėją, o rajone — kuklią raštinę. Amerikietis taiso, tobulina jau senokai priimtus ir veikiančius įstatymus, o mūsų turi pradėti beveik iš nieko. Todėl manęs nei stebino, nei piktino nevykusių įstatymų priėmimas ar pataisų ant pataisų gausumas.

Mano gyvenimas Turniškėse slinko įprasta vaga. Po darbo Seime ir po triukšmingo Vilniaus būdavo malonu grįžti į ramias Turniškės, kvepiančias pušų sakais. Bet tą ramybę ir tylą naktimis dažnai sudrumsdavo automobilių aliarmai, prizuodami iš miego. Nepaisant, kur aš Lietuvoje nakvodavau ar mieste, ar kaime, ar net vieniemy, visur tie mašinių aliarmai. Atrodo, jų savininkai užsistato juos ant jautrumo viršūnės ir, tik stipresniam vėjui pūstelėjus, sujudinus automobilį, šio sirena pradėdavo kaukti. Na, ir kaukdavo, kol po kiek laiko pati išsijungdavo. Nežinau, kodėl tie aliarmai iš viso būdavo įjungiami apsaugotame Turniškių rajone ir kodėl jų kaukimas neerzindavo jų savininkų. Bet ar nepanašiai yra su šunimis? Juk jų lojimas tik kaimynus pykina ir erzina, bet savininkams tai tartum muzika. Prisimenu man ir tuometinio prezidento A. Brazauską šuo. Prezidentas mėgdavo po Turniškių gatves pavažinėti dviračiu, o tas dviratis ne toks su 15 pavarų kaip mano Amerikoje, kuriuo, užgulęs ant rankenų, bekeisdamas pavaras, tiesiog skraidau po savo gyvenamąją rajoną, bet toks, kaip Lietuvoje matydavau kaimo keliuku minančias pagyvenusias moterėles. Tai va, sėdėdavo ant balnelio prez. A. Brazauskas, tiesus kaip raitelis ant žirgo balno parade, vos vos mindamas pedalius, o paskui, visai be vargo, net nebėgdamas, sekėdavo jo šuo. Šunelis atrodė kaip šunelis, bet

karts nuo karto kažkas jam užeidavo ir naktį pradėdavo staugti, greičiausiai iš nuobodumo. Tuo laiku rašinėdavau „Draugui“ „Apmąstymus iš Turniškių“, tai kartą ir parašiau, kad mane iš miego išbudina prezidento šuo. „Draugo“ dienraštį Lietuvoje gaudavau maždaug dviejų savaitių senumo, o perskaitęs jį atiduodavau Seimo bibliotekai, bet nežinau ar atsitiktinumas, kad maždaug po dviejų savaitių ne tik daugiau nesigirdėjo šunelio staugimo, bet ir pačio šunelio nebemačiau...

Pamenu savo pirmąją vizitą pas prez. A. Brazauską 1993 m. rugsėjo 1 d. Su juo kartu buvo ir jo tuometinis patarėjas J. Paleckis. Šis mane nustebino savo žiniomis apie išeiviją ir apskritai visą mūsų bendravimo laiką buvo labai paslaugus. Pokalbyje prezidentui atvirai tariau, kad nors „nupilietinta“ išeivija prezidento rinkimuose daugiausia negalėjo balsuoti, bet abejoju, ar už jį būtų balsavusi, tačiau šiandieną jį gerbia kaip Lietuvos žmonių išrinktą prezidentą. Prašiau, kad jis, pasinaudodamas savo autoritetu, paveiktų Seimą praveisti įstatymą, sudarant kuo lengvesnes sąlygas išeivijai atgauti pilietybę, kad ji nesijaustų atstumta. Taip pat prašiau, kad nebūtų užmiršti Rytų kraštuose gyvenantys lietuviai, kuriuos bandome įjungti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kad jie pasinaudotų mūsų patyrimu, išlaikant lietuvių svetur ir neištriptų tuose kraštuose. Prezidentas sakė, kad jis tuo rūpinsis ir jau yra kalbėjęs su išeivijos atstovu dr. K. Bobeliu. Čia aš pareiškiau, kad jo minimas K. Bobelis atstovau-

ja ne išeivijai, bet Marijampolės rinkėjams, kurie jį išrinko į Seimą, na, gal ir Amerikoje tebeveikiančių Krikščionių demokratų sąjungai, jei ši ji įgaliojo, bet jokių būdu ne išeivijai. Po šio dalykiško pokalbio, prezidentas dar ilgai kalbėjo apie Lietuvos atstatymo planus, apie dabartinius sunkumus, apie būtinybę įstoti į NATO. Įdomu ir tai, kad jis tada užsiminė ir apie būtinybę atstatyti Valdovų rūmus. Statyb-ninkas lieka statybininku, pagalvo-jau tada...

Apskritai, prez. A. Brazauskas paliko man gero „gaspadoriaus“ išpūdį. Paprastas, kalbus, nors kalba kampuota, kukliu darbinio žodynu, nusėta rusiškais „nu“, „vot“. Bet tai ir padarė jį patraukliu balsuotojams. Iš kitų susitikimų su juo, pastebėjau jo sugebėjimą nuteikti kitą, esantį jo aplinkoje, lygiavertiu ir svarbiu. Kai po kelių metų, baigęs PLB atstovo kadenciją, prieš apleisdamas Lietuvą, nuėjau atsisveikinti su juo, jis tuoj nusiskundė, kad jam sunku apsispręsti dėl dviejų kandidatų į prezidentus. Tarp kitų, tuo laiku kandidatavo Vytenis Andriukaitis ir Artūras Paulauskas. Anot jo, jie abu puikūs vyrai, tinkami būti prezidentu, ir abu prašo jo paramos rinkimuose. Vakar pas jį buvęs V. Andriukaitis, šiandieną ateisias A. Paulauskas. Aš puikiai žinojau, kad jis apsisprendęs ir rems ne tremtinio, bet KGB pareigūno sūnų, ir taip buvo. Nors ir žinojau, kad mano patarimas jam nei reikalingas, nei jis jo nori, bet vis tiek minutėlei pasijutau lyg ir svarbus...

Margumynai

MEILĖ IŠREIŠKIAMA OPERACIJOMIS

Pietų korejiečiai meilę savo tėvams tradiciškai išreiškėdavo gėlėmis ar pinigais, tačiau dabar vis daugiau suaugusių vaikų savo motinoms ir tėvams pagarbą rodo dovanodami čekius plastinėms operacijoms. Vietos žiniasklaida pranešė, kad šiais metais prieš Tėvų dieną kilo užsakymų botokso injekcijoms, veido odos patempimui ir plaukų persodinimui.

Plastinės chirurgijos klinika Seule teigia iš vaikų, norėjusių padaryti dovaną savo tėvams, gavusi darbo ištisoms savaitėms.

Plastinės chirurgijos metodais gerinti savo išvaizdą Pietų Korėjoje yra įprasta — šioje šalyje beveik nesigėdijama chirurgo skalpeliu suapvalinti akis, pakoreguoti nosies formą ar net suploninti blauzdas.

Daug tėvų apmoka kosmetines procedūras savo vaikams mokyklos baigimo proga, ir pastaraisiais metais

tapo įprasta, kad vaikai atsilygintų tuo pačiu. „Per penkerius metus procedūrų užsakymų Tėvų dienos proga padaugėjo daugiau kaip 50 procentų“, — teigė plastinių operacijų klinika Seule „Theme Dermatology Clinic“ prezidentas Lim Ee-seok.

Populiariausios šioje klinikoje yra botokso injekcijos, kurių kaina svyruoja nuo 300 iki 600 tūkst. vonų (nuo 870 iki 7,740 litų), ir operacijos, išlyginančios raukšles. „Tėvai, visada aukodavęsi dėl savo vaikų, dabar drąsiau prašo, ko iš jų norėtų“, — savo straipsnyje šia tema rašė laikraštis „Herald Business“. Lee Shin-jo vaikai padovanojo jai čekį operacijai lazeriu rudoms dėmėms nuo veido pašalinti. „Niekada nemaniau, kad mano vaikai tai padarys, — telefonu sakė 62 metų Lee. — Tikrai džiaugiuosi (šia dovana), nes dabar atrodau daug jaunesnė“.

BNS

„SUKREČIANTYS“ BATELIAI

Italų dizainerė Simona Brusa Pasque pagamino batelius, kuriais apsiavusi moteris sugebės apsiginti nuo užpuoliko.

Batelių nosyse įmontuoti elektros šoką sukeliantys įtaisai — du kontaktus dengia nedidelės imautės, kurias nesunku pralaužti.

Pultas, kuriuo galima įjungti elektrošokus, kabo ant kaklo tarsi pakabukas. Kiekvieno elektrošoko įtampos iškrova siekia 100,000 voltų.

Įjungus šią apsaugos priemonę,

po permatomu plastikiniu žybteli nedidelė, bet ryški kibirkštis — užpuolikas išpėjamas, kad jo auka gali gintis. Jei tai jo nesustabdo, elektrošoką vėliau teks perkrauti — jo veikimas yra vienkartinis.

Be to, teks pakeisti ir permatomą imautę, kuri sudūžta nuo smūgio į nusikaltėlio koją. „Esu tikra, kad tokie aparatai patiks daugeliui moterų, ir ketinu užsiimti šio įtaiso prekyba“, — sakė dizainerė.

BNS

GINTARO LAŠELIS IŠ LIETUVOS

„... Kartais aš savo sapnuose kalbu lietuviškai, pavyzdžiui, aš esu bare ir prašau alaus arba kavos ir... nėra problemų“, — juokiasi Lietuvoje besisvečiuojantis Balazs iš Vengrijos, per trumpą laiką išmokęs ne tik lietuviškai pasakoti apie savo sapnus, bet ir pajautęs tikrą lietuvišką gyvenimą, spėjęs susigyventi su lietuviškuoju mentalitetu ir susipažinęs su kiekvienam lietuviui svarbiomis vietomis ir realijomis.

„Vilnius, Kaunas, Laisvės alėja, Baltija, Kuršių marios, Kryžių kalnas, Nemunas, Trakai, Čiurlionis, piliakalnis, ežeras, miškas, lietus, tiltas, gintaras, vaivorykštė, Vytis, alus, cepelinai, arkliai, knygos, krepšinis“, — žeria žodžius, kurie jiems asocijuojasi su Lietuva, ir kiti svečiai iš Lenkijos, Latvijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Belgijos, Suomijos, Japonijos, Italijos, Kanados, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Olandijos, Vokietijos, Norvegijos, Baltarusijos, Australijos, Pietų Korėjos, po keturių savaitių trukmės vasaros kursų, vykstantys namo ir

išsivežantys po gintaro gabaliuką ne tik lauktuvių krepšelyje, bet ir savo širdyse.

„Nors galvodavau, kad lietuviai šalti žmonės, pastebėjau, jog susipažinus, lietuviai bendrauja taip karštai, kad net alus jų negali atšaldyti“, — džiaugiasi daugybę draugų Lietuvoje susiradęs Gunnar iš Danijos, nusprendęs vizitą Lietuvoje pratęsti ir paviešėti joje ilgėliau.

Lietuvių draugiškumo ir švetingumo, gamtos grožio ir savitumo, lietuviškų tradicijų tęstinumo ir archaizmo sužavėti svečiai iš įvairių šalių, kiekvienais metais išsiveža į savo kraštus geriausius ir gražiausius išpūdžius, širdžiai mielus prisiminimus, vaivorykštės spalvomis žėrinčias akimirkas ir norą vėl sugrįžti į Lietuvą. Taigi dar ir dar kartą apsilankyti Lietuvoje kviečia Vytauto Didžiojo universiteto rengiami vasaros lietuvių kalbos kursai (<http://www.vdu.lt/LTcourses/>).

Rengė

Laura Kamandulytė

Kas stipresnis — vyras ar moteris

Paklausti, kas vyras ir moteris yra vienas kitam, daugelis atsakytų, jog ir sutuoktiniai, ir meilužiai, dažnai ir partneriai, ir priešai. Tačiau mokslininkų tokie socialiniai atsakymai netenkina. Jie sako, jog vyras ir moteris turi daug ir kitokių skirtumų, netgi paradoksalių. Pavyzdžiui, kodėl stiprioji lytis pasirodė esanti silpnesnė fiziologiškai, mažiau gyvybinga nei moteriškoji?

Moterys stipresnės

Statistikos duomenimis, moterys už vyrus gyvena vidutiniškai 15 metų ilgiau. Toks santykis pasitvirtina visame pasaulyje. Kodėl taip yra?

I šį klausimą atsakymo ėmėsi ieškoti biologijos mokslų daktaras Wigen Geodakjan.

Jo teigimu, ilgesnis moters amžius tarytum užprogramuotas nuo gimimo.

Mergaitės gimsta labiau subrendusios ir savo vystymusi lenkia berniukus: anksčiau pradeda vaikščioti, kalbėti, anksčiau subręsta lytiškai.

W. Geodakjan teigia: jei nuo kūdikystės būtų blogai maitinamas berniukas, jis mirtų; jei mergaitė, ji tik būtų žemesnio ūgio.

Tyrimai parodė, jog tarp vyrų — daugiau genijų.

Bet daugiau ir silpnapročių.

Taip pat jie dažniau serga „amžiaus ligomis“ — ŽIV, vėžiu, šizofre-

nija, ir socialinėmis ligomis: alkoholiizmu, narkomanija, kur kas greičiau patenka į nusikaltėlių pasaulį.

Bandomieji triušiai

Visa tai aiškina lyčių evoliucijos teorija.

Nuo seno sakoma, jog vyras — namų židinio kūrėjas, o moteris — jo saugotoja. Kas nustatė tokį pasiskirstymą?

Šiandien jau manoma, jog ir tai turi genetinį pagrindą.

Vyrą galima laikyti evoliucijos pradininku, nes visais laikais gamtoje jis buvo bandomasis triušis. Jam pirmam teko susidurti su supančia aplinka, prie jos taikytis, atrasti savyje naujas savybes.

Tai ir yra aukščiausia vyrų evoliucijos užduotis. O išsaugoti genetiką patikėta moteriai. Taigi ji — ne vien namų židinio, bet ir žmogaus genomo saugotoja.

Tarkime, jei vykstant evoliucijai žmogui prireiktų, pavyzdžiui, uodegos, pirmiausia ji išaugtų vyrams.

Naujas genas „išsikurs“ vyro organizme, „įrodys“ savo teisę egzistuoti ir tik tada, maždaug pragyvenus vienai kartai, atsiras moters organizme. Taigi vyriškoji lytis yra rūšies bandomoji — avangardinė, o moteriškoji — pagrindinė — kamieninė. Ji nuo avangardinės atsilieka maždaug 500 metų.

Uoslė nyksta

Šiandienos vyrų ligos yra moterų ateities ligos.

Visa tai ir vyksta amžių tėkmėje. Pavyzdžiui, šizofrenija anksčiau sirgo tik vyrai, o dabar — jau ir moterys.

Dailiosios lyties atstovės mėgsta malonius kvapus, o vyrai paprastai yra jiems abejingi. Tai todėl, kad uoslė yra atavistinė — mirštanti funkcija. Uoslė mūsų protėviams padėdavo medžioklėje, o dabar ji beveik nebereikalinga.

Dar vienas pavyzdys. Pasiziūrėkime į savo rankas. Vyrų bevardis pirštas paprastai yra ilgesnis už rodomąjį (smilių). Moterų — atvirkščiai. Matyt, praėjus kokiam šimtmečiui, jis pailgės ir moterims. Kodėl? Šią paslaptį iki tam tikro laiko saugos gamta, paskui reikšmę paaiškins.

Genų gimdykla

Daugiausia mutacijų vyksta Y chromosomoje. O juk ji — vyriška. Anksčiau buvo manoma, kad ji lemia vaiko vyrišką lytį. Tačiau W. Geodakjan tikino, kad Y chromosomą galima drąsiai vadinti „genų gimdykla ir jų saugykla — genomo atmintimi“.

Kiekvienas norintysis gali rasti lyčių evoliucijos patvirtinimą tiek psichologijoje, tiek ir socialiniame

gyvenime.

Vyrai yra aktyvesni ir agresyvesni, noriau imasi naujų užduočių. Moterys lengviau pasiduoda mokymui, jos atsargios ir labiau namisėdos. Jos geriau atlieka monotonišką darbą.

Vyrai moteriškesni

Pastebėta, jog kritišku laikmečiu (pavyzdžiui, karo metu) berniukų gimsta 2–3 procentais daugiau. O taikos metu, kai viskas nurimsta, gamta stengiasi išsaugoti mūsų sukauptą genetinę patirtį, ir tuomet moteriškos lyties kūdikių gimsta daugiau nei vyriškos.

Vargu ar W. Geodakjan teorija sukels susižavėjimą pasaulio feministėms. Jos gali sakyti, kad vyrai vis dėlto regi save kažkokioje avangarde ir dar savinasi kankinių (bandomųjų) vaidmenį! O iš tikrųjų jie — nesugebą prisitaikyti gyvenime, tingūs, įnoringi, seksualūs patinai.

Dėl vyrų seksualumo taip pat reikia girti arba kaltinti gamtą. Ar jie kalti, kad jų organizme per parą pasigamina 200 milijonų naujų spermatozoidų, o moters organizme tik per mėnesį subręsta viena kiaušinėlio ląstelė?

Vyrų neprisitaikymą ir tingumą lemia socialiniai faktoriai — šiaudien jau labai aiškiai krystama į matriarchatą. Vyrai darosi vis moteriškesni.

„Klaipėda“

Prieš penketą metų mano žvilgsniai kryo Lietuvon, jau išstrūkusi iš sovietijos narvo, jau bundančiai iš okupacinio košmaro. Su įdomumu lankiau ten vaikystėje nespėtas pamatyti (o pirmam, dar „tarybiniam“, apsilankyme uždraustas) vietas, kaip Klaipėdą, Nidą, Druskininkus, gimtinę Panevėžį, vaikystės Kupiškį, mokyklos draugus ir gimines. Tai buvo tarytum piligriminė kelionė į šventąjį miestą, tik sapne matytą, neberealų...

Kiekvienas piligrimas mėgsta pasakoti apie savo keliones, tai ir aš „išsakai“ savo „žvilgsnius“ spaudoje. O dabar, štai vėl nusišypsojo man laimė pakeliaut po naujausias seniausio žemyno valstybes! Tai nuostabus kelias žemyn į Australijos pietus, pro sostinę Canberra, New South Wales pietryčių pakraščiu į Victoria valstybę pietuose ir vėl į šiaurės rytus, atgal į Sydney. Iš viso 3,147 km!

I diena...

Keliauju su Pegasu! Sparnuotas žirgas šoka piestu ant balto ekskursijos autobuso šono. „Pegasas“ — dar paaiškina didžiulės raidės. Mitologiniu žirgu „jojam“ 38 keliauninkai. Vietos ant jo „balno“ užtektinai — net 44 minkštos kėdės. Kadangi neturiu poros, tai labai patogiai įsitaishau ant dviejų kėdžių. Mano bendrakeleiviai tokie pat žilagalviai kaip ir aš. Tik Pegaso vairuotojas — vadovas Geoff ir jo daili blondinė žmona Lynette dar neatrodo perlipe per 60.

Pirmas sustojimas — Goulburn. Tai didokas miestas. Karštoji kovo saulė baltai švyti rožinės bokštas, o miesto sode — kedrai ir kiparisai. Kedras tartum retas eglė, pilkai apšarmojus. Mazi jo kankorėžiukai rūkte rūksta gelsvų dulkelių debesimis. Kiparisus išvaizdavau aukštus ir liekus, kaip Van Gogh paveiksluose, bet jie kupūs, plačiai paskleidę šakas, suviję kelis liemenis į vieną.

Iš Goulburn traukiam į Canberra, visos Australijos sostinę. Esu čia buvusi prieš keletą metų, bet šis „miestas parke“, kaip australai vadina, man patinka moderniu išplanavimu bei pastatais. Bet Parlamento rūmai sukelia komentarus toli nuo liaupsinimų. „Žiūrėkit, — sako mūsų vairuotojas Geoff — didžioji rūbų pakaba!“ Sunku užginčyti, nes rūmų viršūnė tikrai primena pakabą rūbams, arba išverstą skėtį. Pagal mūsų iškalbų vadovą, Australijos sostinė gana ilgą laiką buvęs Melbourne miestas. Dar ir dabar Melbourne politikieriai turį nemažą įtaką Australijos valdžiai.

Riedam toliau nugeltusiais laukais. Šiuo metu

ŽVILGSNIAI II NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr. 1

čia didelė sausra. Gražioji Lynette pasakoja, kad šiose apylinkėse, Tidbinbilla vietovėje, esanti svarbi stotis erdvių satelitams sekti. Joje darbuojasi australų ir amerikiečių mokslininkai, ružrašydami satelitų signalus, stebėdami mūsų kaimynines planetas. Tidbinbilla stotis atvira publikai. Ten galima pasiziūrėti planetų nuotraukų ir paklausti satelitų signalų. Labai nusiviliu, kad ten nesustosim...

Vakare pasiekiam Cooma miestą. Apsistojam gražiame Malborough Inn. Oras vėsus, skaidrus, nes čia netoli Snowy (Snieguotieji) kalnai. Mes, Pegaso keliauninkai, užpildom visą viešbučio valgomąjį. Žvalgau si bendrakeleivius. Visi jie — prazilusų, neplonų pensininkų poros. Ir čia, kaip Amerikoje, skuba žilagalviai pasidžiaugt, išleisdami kruopščiai jaunystėje uždirbtus pinigus, kol dar kojos neša, akys mato, ausys (nors nelabai) dar giria! Ir aš save priskiriu tam būriui, nes mano plaukai baltiausi. Bendrakeleivės klausinėja, kokios firmos dažus naudoju. Nelabai tiki, kad galima „graziai“ nubalti natūraliai.

Kitame stalo gale Geoff reiškia savo tvirtą nuomonę prieš multikultūrą ir multi-etnikus. „Jei gyvenai, dirbi ir viskuo Australijoje naudojiesi, tai ir būk australas!“ Visi pritaria vienbalsiai. Aš tyliau, nes mano ilgų metų patyrimas, gyvenant JAV, didžiausiam kultūrų ir tautų mišinį, nesutampa su jo nuomone. Jei esi pareigingas ir teisingas gyvenamo krašto pilietis, tavo etniškumas tą kraštą tik papildo. Suprantu, kad ši tema australams dabar darosi skaudžiai aktuali, kai

vis didesnė banga pilasi čia iš Islamo kraštų. Tyliau dar ir todėl, kad mano amerikietiškos (su žymiu lietuvišku akcentu) šnekos nelabai kas supras. Panašiai kaip ir aš jų „aussie talk“, kur „pie“ ir „pay“, „die“ ir „day“ skamba taip pat.

II diena.

Į Pietus! Į Pietus! Cooma (skamba, kaip gera lietuviška kūma) išlydi mus su skaidriu, šaltu oru. Plunksnuoti cirrus debesys, tartum pasakų paukščiai, o gal Pegaso giminės, plaukia akinančiai mėlynu dangum. Nors į Pietus važiuojam, bet visur jau šiaurės medžiai: kedrai, išlakūs, jau nugeltę, topoliai, pušys. Ir vėl kalvos—kalvelės. Aukštos, kaip penki—šeši Kernavės piliakalniai, viens ant kito užlipę.

Geoff dar politikavimo nuotaikoj, pasakoja Ganekdotą. Labai įtemptai klausydama, suprantu, būtent, kad vienas politikierius gavo leidimą danguje iš anksto pasirinkti sau vietales. Šv. Petras parodė jam vieną labai gražią: laukai žaliuoja, riebios karvės ganosi, žmonės linksmi, darbingi, turtingi. Politikieriui čia labai patiko, bet smalsumo vedamas, apžiūrėjo daugiau rojaus gyvenviečių. Pagaliau vis dėlto nutarė užsisakyti pirmąją. Grįžta ten, ir koks pasikeitimas! Laukai nugeltę, karvės sulyšę, žmonės nuplyšę...

Bus daugiau.

Nors šis Pegasas užuot sparnų turi ratus, bet jis gali pavežioti po nuostabias vietas. Goulburn, NSW, Australia.

Pasaulio tautų muzika skambės Vilniuje

Festivalio „Skamba skamba kankliai“ organizatorės Austė Nakienė (k) ir Rūta Žarskienė. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, gegužės 18 d. (ELTA) — Šių metų tarptautinis folkloro festivalis „Skamba skamba kankliai“ pristatys ne tik kaimynų, bet ir dar nepažintų etninių kultūrų įvairovę, drąsiai kvies pasiklausyti ne-tradicinio folkloro pavyzdžių.

Gegužės 23-28 dienomis Vilniaus senamiestyje jau trisdešimt ketvirtą kartą rengiamas tradicinis folkloro festivalis sukvietė dainininkus, muzikantus, šokėjus, amatininkus iš Seulo (Pietų Korėja), Javos ir Balio salų (Indonezija), Provanso (Prancūzija), Sicilijos (Italija), Minsko (Baltarusija), Pešteros (Bulgarija) ir Rusijos šiaurės tautų — čukčių, eskimų, evenkų ansamblių.

Pasak festivalį rengiančio Vilniaus etninės kultūros centro koordinatoriaus Stanislovo Kavaliausko, dar 1973 metais susiformavęs kultūros reiškiny — festivalis „Skamba

skamba kankliai“ pastaraisiais metais tampa senosios etninės kultūros ir autentiškos muzikos festivaliu. „Šiais metais festivalyje vieši septynios šalys, bus surengti 28 renginiai, o Lietuvai atstovaus beveik 40 folkloro ansamblių, tad vien atlikėjų bus gerokai per keletą šimtų“, — skaičiavo S. Kavaliauskas.

Šįmet „Skamba skamba kankliai“ grįžta į savo lopšį — senąjį Alumnato kiemą. Jame gegužės 24 dieną vyks ir teatralizuotas festivalio atidarymas su visais dalyviais.

Kiti renginiai vyks Vilniaus universiteto Teatro salėje, Vilniaus dailės akademijos Gotikinėje salėje, Seirikiškių parke, Vilniaus mažajame teatre, Šv. Jonų bažnyčioje, Pilies gatvėje, Mokytojų namų kieme, o Užupio „Tores“ restorano terasoje kasdien bus galima susipažinti su vis kitu užsienio svečių ansambliu.

Rinkėjai vis labiau nusivilia partijomis

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) — Naujausi gyventojų nuomonės tyrimo duomenys rodo didžiulį žmonių nusivylimą politinėmis partijomis.

Anot „Lietuvos žinių“, bene pirmą kartą į klausimą „Jeigu šiandien vyktų rinkimai į Seimą, už kurią partiją balsuotumėte?“ dauguma — 34,2 proc. — apklaustųjų pareiškė, kad iš viso neitų balsuoti. Labiausiai politikais nusivylę pradinį išsilavinimą turintys, nedideles pajamas (iki 600 litų) gaunantys žmonės.

Beveik 15 proc. apklaustųjų rinkėjų tvirtino nežinantys, kuriai po-

litinei organizacijai atiduotų balsą.

Iš viso vos trys partijos įveiktų būtina rinkimų barjerą ir jų atstovai patektų į Seimą. Daugiausia balsų — 18,9 proc. — vis dar surinktų valdančioji DP.

Vis labiau „darbiečius“ vejasi šiuo metu opozicijoje esanti Tėvynės sąjunga. Už ją balsuotų 9,3 proc. apklaustųjų.

Socialdemokratų partijos elektoras lieka daugmaž stabilus. Už premjero Algirdo Brazausko vadovaujamą politinę organizaciją balsuotų 8,3 proc. apklaustųjų.

Sportas

* Trečiosiose 2005-2006 metų sezono Lietuvos vyrų rankinio lygos finalo serijos iki trijų pergalių rungtynėse reguliariojo sezono nugalėtoja Panevėžio „VikingMalt“ komanda 32:19 sutriuškino Kauno „Lūšies-Akademiko“ rankininkus bei iškovojo aukso medalius. Po 8 įvarčių šalies čempionams pelnė Aurimas Frolovas ir Aurelijus Sabonis, 5 — Egidijus Morkūnas, po 3 — Petras Očikas bei Artūras Strupas.

* Austrijoje vykstančiose Tarptautinėse buriavimo federacijos žaidynėse (ISAF World Sailing Games) dešimtą vietą „Laser Radial“ klasėje užima Gintarė Volungevičiūtė. Trečiadienį prasidėjusiose finalinėse varžybose, kuriose dėl medalių varžosi 36-ios pajėgiausios buriuotojos, G. Volungevičiūtė užėmė 11-ą, 15-ą bei 9-ą vietas ir turi 35 taškus.

* Penktosiose NBA Rytų konferencijos pusfinalio rungtynėse Žydrūno Ilgausko Cleveland „Cavaliers“ komanda trečiadienį svečiuose 86:84 privertė pasiduoti reguliariojo sezono nugalėtojus Detroit „Pistons“ krepšininkus bei pirmąją serijoje iki keturių pergalių 3:2. Tai buvo trečioji iš eilės „Cavaliers“ pergalė serijoje, o šeštąsias rungtynes komandos Cleveland žais penktadienį. „Dvigubu dubliu“ pasižymėjęs lietuvis pelnė 14 taškų ir po krepšiais atkovojo 10 kamuolių.

* 126-ųjų JAV ir Kanados sporto žurnalistų bei komentatorių apklausoje Cleveland „Cavaliers“ puolejas paminėtas tarp keturiasdešimties geriausių 2005-2006 metų sezono NBA žaidėjų. Tiesa, su penkiaais taškais Lietuvos krepšininkas nepateko nė į vieną iš trijų suformuotų penketų.

Gimnastė neigia buvusi V. Uspaskicho meilužė

Vilnius, gegužės 18 d. (BNS) — Skandalai dėl žiniasklaidoje aprašyto Darbo partijos vedlio Viktoro Uspaskicho dosnumo moterims sulaukė pirmųjų atgarsių. Ūkio ministerijos specialistė, buvusi gimnastė, Andželika Filipovičė ėmė ieškoti teisybės Visuomenės informavimo įstatyme numatytais metodais.

Kreipdamasi į „Lietuvos rytą“ su reikalavimu paneigti, kad ji kada nors gyveno ir vedė bendrą ūkį kartu su V. Uspaskichu, 24 metų moteris tvirtina, jog ji niekada nebuvo šio verslininko meilužė.

A. Filipovičė kol kas nėra apsisprendusi, ar jai užteks tik paneigimo, jei tokį išspausdins dienraštis, ar ji privataus kaltinimo tvarka dėl šmeižto kreipsis į teismą.

Mat buvo paskelbtos nuotraukos, esą pažeidžiančios jos privatumą gyvenimą ir darytos be jos asmeninio sutikimo. O žurnalistai į remtuojamą jos butą sostinės centre neva pateko neturėję tam jokio — nei žodinio, nei rašytinio — leidimo.

Pabandžius susisiekti su A. Filipovič, kad ši detaliau pakomentuotų savo reikalavimą paneigti informaciją, Ūkio ministerijos, kur ji dirba specialiste, telefonu niekas neatšakė. Vėliau jos kolegos paaiškino, kad A. Filipovič yra pasiėmusi kasmetinių atostogų ir ministerijoje jos nebus nuo gegužės 9 iki 22 dienos.

Reikalavimą paneigti informaciją A. Filipovič dienraščiui išsiuntė trečiadienį.

Visuomenės informavimo įstatymas numato, kad reikalavimas paneigti informaciją turi būti pateiktas viešosios informacijos rengėjui ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo reikalaujamos paneigti informacijos paskelbimo.

Taip pat numatyta, kad reikalavime paneigti turi būti nurodoma, kokie paskelbtos informacijos teiginiai žemina asmens garbę ir orumą. A. Filipovič reikalavime yra nurodžiusi ne vieną citatą, kurią prašo paneigti.

Primename, kad balandžio pabaigoje „Lietuvos rytas“ paskelbė, kad Vilniuje V. Uspaskichas gyvena kartu su 24 metų moterimi.

„Viktoras retai grįžta namo pirmas. Dažniausiai namuose jo jau laukia Andželika. Abu jie turi savo raktus“, — „Lietuvos rytui“ pasakojo V. Uspaskicho kaimynai Vilniuje. Kai 27-ojo buto durys trinkteli taip, kad net sudreba namo sienos, vilnietė Rūta Tautavičiūtė žino, kad į namus grįžo jos kaimynas V. Uspaskichas.

Išgirdusi tyliai uždaromas to paties buto duris, moteris net nežiūrėdama pro akutę gali pasakyti, jog parėjo Andželika Filipovič.

Darbo partijos vadovas name šalia Seimo rūmų įsikūrė prieš ketverius metus. Nuo to laiko kaimynai mato ne tik dažnai nakvoti čia grįžtantį 46 metų V. Uspaskichą, bet ir jo 24 metų draugę A. Filipovič, rašė dienraštis.

Kultūros ministras melavo

Atkelta iš 1 psl.

„Žmogus šiek tiek ‘zioplas‘“, — lyg ir apgailestaudamas Seimo nariams pareiškė kultūros ministras.

Tokie ministro žodžiai nustebino D. Paknytę: „Man tai buvo didelė naujiena. Kai gavau kelionės dokumentus, informavau kultūros ministrą, kad juose yra nurodytos jo šeimos narių pavardės. Taip pat informavau, kad dėl to gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas, todėl turėtų būti daromi sprendimai, kurie leistų išvengti tokio konflikto“.

Kalbėdama su „Lietuvos rytu“ valstybės sekretorė prisiminė, kad išpėtas ministras nieko neatsakė.

Tuo tarpu V. Prudnikovas ir parlamentarams, ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariams iki

šių išūliai melavo iki paskutinės minutės nežinojęs, kad jo, žmonos ir dukters keliai susikirs Taline, per ten surengtą koncertą.

Antradienį vykusiam susitikime su Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos nariais ministras V. Prudnikovas pareiškė, kad vykti į Meksiką buvo kviečiami ir lietuviškų filmų autoriai. Tiesa, ministras neprisiminė, kam konkrečiai buvo siūloma vykti į egzotišką šalį, tačiau aiškino, kad filmų autoriai šia kelione esą nesusidomėjo, nors ji menininkams būtų nieko nekainavusi.

Tačiau ministrą į Meksiką lydėjusi ministerijos tarptautinių ryšių ir Europos reikalų skyriaus vedėja Vida Gražienė teigė, jog režisieriai kartu vykti nebuvo kviečiami.

Lietuva netrukus vėl mėgins įsivesti eurą

Atkelta iš 1 psl.

išlikti ramiai, nors iš Briuselio buvo girdėti ne vienas tvirtinimas, kad šalis šio reikalavimo neatitinka.

Ketvirtadienį vaizdo konferencijoje SEB Vilniaus banko atstovas sakė, kad besiformuojančio Maastricht infliacijos kriterijaus apskaičiavimo metodikos jau nebeliko ir Finansų ministerijos interneto puslapyje.

G. Nausėda mano, kad dabar didelė klaida būtų tikėti, jog artimiausiais metais euro įsivesti nebeįmanoma, arba eikvoti visą politinę energiją Maastricht konvergencijos kriterijams pakeisti.

Žinovo teigimu, simbolinis infliacijos kriterijaus viršijimas buvo tik formalus argumentas neleisti Lietuvai įsivesti euro, tuo tarpu tikrųjų neigiamo sprendimo priežasčių tenka ieškoti kitur.

„Viena iš hipotezių — Europos Sąjungos noras taikyti ‘bangos’ metodą laukiant, kol iki narystės euro

zonoje pasitemps daugiau regiono valstybių. Taip pat nenorėta sukurti išimties taikymo precedento“, — teigė G. Nausėda.

Jo teigimu, įtakos turėjo ir tai, jog dėl rinkimų Vakarų Europos politikos vadovai šiuo metu yra daugiau užsiėmę vidaus, o ne Europos Sąjungos problemomis.

Europos Komisijos neigiamas sprendimas dėl Lietuvos galimybių įsivesti eurą nuo 2007 metų pradžios pirmiausiai yra pačios ES nesėkmė — už borto buvo palikta valstybė, pastaraisiais metais pasiekusi geriausią Vakarų ir Rytų Europoje makroekonomikos rodiklių derinį, mano analitikai.

Europos Komisijos ir Europos Centrinio Banko parengtoje ataskaitoje nurodoma, kad vidutinė dvylikos mėnesių infliacija Lietuvoje iki 2006 m. kovo mėnesio siekė 2,7 proc. ir šiek tiek viršijo Maastricht kriterijų, kuris yra 2,6 procento.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

Kanada pratęsė misiją Afganistane

Kanados parlamento posėdis.

UN nuotr.

Ottawa, gegužės 18 d. (AFP/BNS) — Kanados įstatymų leidėjai trečiadienį vakare balsavo už kanadiečių karių misijos Afganistane pratęsimą iki 2009-ųjų — toks sprendimas buvo priimtas tą pačią dieną, kai Afganistane per didelį mūšį su Talibanu žuvo kanadiečių kariškė.

Po šešias valandas trukusių debatų Bendruomenių Rūmuose premjero Stephen Harper pasiūlymas pratęsti karių kovinę misiją dvejais metais po 2007-ųjų vasario buvo priimtas nedidele balsų persvara — 149 balsais prieš 145.

Tačiau šis sprendimas nėra įpareigojamas, o S. Harper jau sakė, kad vienašališkai pratęs misiją bent vieneriais metais iki 2008-ųjų vasario, jei jam nepavyks užsitikrinti parlamento paramos.

„Parama misijai yra daug didesnė, nei rodė balsavimas. Mano nuomone, daug žmonių tiesiog norėjo balsuoti prieš vyriausybę“, — po balsavimo sakė premjeras ir pažymėjo, kad svarbu pademonstruoti paramą Kanados kariams.

Naujoji demokratų partija (NDP), Quebec susivienijimas ir kairie liberalai parlamentarai bandė blokuoti šį neįpareigojamą sprendimą ir tvirtino, kad S. Harper nepateikė pakankamai informacijos apie naująją misiją.

Liberalų, kurie 2001-aisiais bū-

dami valdžioje pradėjo šią misiją, opozicijos vadovas Bill Graham sakė, kad daug parlamentarų jautėsi taip, lyg į jų „galvas būtų įremtas pistoletas“, ir nežinojo visų detalių dėl to, „kodėl dvejų metų pratęsimas daromas šį kartą“.

Vis dėlto jis ir kiti kiti liberalai balsavo kartu su vyriausybe.

Šiuo metu Afganistane yra dislokuota 2,300 Kanados karių, kurių dauguma tarnauja pietiniame regione, kur aktyviai veikia kovotojai, lojalūs 2001-ųjų pabaigoje JAV vadovaujamos koalicijos nuverstai Talibanui vyriausybei.

Nuo 2001 metų Afganistane per išpuolius ir bombų sprogimus žuvo 16 Kanados karių ir vienas aukšto rango diplomatas.

Trečiadienį per operaciją prieš Talibaną kovotojus, vykdytą maždaug 24 km į vakarus nuo Kandaharo, žuvo kapitonė Nichola Kathleen Sarah Goddard.

Ši artilerijos karininkė yra pirmoji nuo Antrojo pasaulinio karo Kanados moteris, žuvusi per kovos veiksmus.

Prieš dvi savaites atlikta apklausa parodė, kad 54 proc. kanadiečių nepritaria naujam Kanados pajėgų vaidmeniui Irake. Daugeliui labiau patiktų, jei kanadiečiai nedalyvautų kovos veiksmuose ir grįžtų prie šalies tradicijos vykdyti taikos palaikymo misijas.

Lenkai į JAV keliaus be vizų

Varšuva, gegužės 18 d. (BNS) — JAV Senatas trečiadienį patvirtino imigracijos reformos įstatymo pataisas, dvejais metams įtraukdamas Lenkiją į bevizio turistų įvažiavimo į Ameriką programą.

Lenkų diplomatai šį sprendimą pavadino dideliu laimėjimu jau keletus metus vykstančiame „mūšyje“ dėl JAV vizų lenkams panaikinimo.

Programos privalumais galės naudotis šalys, atitinkančios tris kriterijus: narystę Europos Sąjungoje (ES), pagalbą JAV karui Irake mažiausiai trimis šimtais kareivių ir terorizmo pavojaus nebuvimą. Kol kas šiuos kriterijus atitinka tik viena Lenkija.

JAV Senato priimtas pataisas dar turi patvirtinti Atstovų Rūmai.

Jeigu programa bus priimta, lenkų turistai į JAV galės keliauti be vizų ir viešėti šioje šalyje ne daugiau

kaip 60 dienų.

Lenkija jau daugiau kaip dveji metai siekia JAV vizų panaikinimo. Šia tema su Amerikos prezidentu George W. Bush ne kartą kalbėjosi Lenkijos vadovai Aleksandr Kwasniewski ir Lech Kaczyński, tačiau iki šiol reikšmingos pažangos šiuo klausimu nebuvo.

Kol kas pasiekta tik tai, jog į JAV vykstančius lenkus Amerikos imigracinės tarnybos darbuotojai tikrina Varšuvos oro uoste.

JAV bevizio režimo lenkams nesukuba įvesti dėl to, kad į Ameriką atvykę Lenkijos piliečiai dažnai dirba nelegaliai ir pasilieka ilgiau, nei leidžiama. JAV kasmet lenkams išduoda apie 200,000 vizų. Amerikoje dabar gyvena apie 10 mln. lenkų.

Lietuva taip pat jau kurį laiką mėgina derėtis dėl bevizio režimo, tačiau nesėkmingai.

EUROPA

ROMA

Italijos naujasis premjeras Romano Prodi Senato nariams ketvirtadienį sakė, kad jo centro kairiųjų vyriausybė neatsisakys rinkimų pažado išvesti italų karius iš Irako. „Vyriausybė ketina siūlyti parlamentui grąžinti mūsų karių“, — pažymėjo R. Prodi, sakdamas pirmąją po trečiadienį įvykusio prisaikdinimo kalbą Senatui. Dėstydamas savo vyriausybės užsienio politikos prioritetus, premjeras taip pat sakė, jog yra išipareigojęs užtikrinti, kad Europa taptų „stipria ir vieninga dalyve tarptautinėje arenoje“, ir pridūrė pasistengiantis „stiprinti ir turtinti istorinius ryšius su JAV“.

KIJEVAS

Ukrainos integravimosi į NATO procesas yra visiškai pačios Ukrainos rankose, mano NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer. „Padarysiu viską, kas nuo manęs priklauso, kad Ukraina integruotųsi į NATO“, — pabrėžė jis, sakdamas sveikinimo kalbą tarptautinėje konferencijoje „Ukrainos saugumo sektoriaus pertvarkymas: pasikeitimas patyrimu“, kuri ketvirtadienį vyko Kijeve. J. de Hoop Scheffer pabrėžė, kad itin daug dėmesio reikia skirti saugumui.

PARYŽIUS

Prancūzijos parlamento žemieji rūmai trečiadienį vėl vakare patvirtino daug ginčų visuomenėje sukėlusį vidaus reikalų ministro ir valdančiosios partijos — Sąjungos liaudies judėjimui remti vadovo Nikolas Sarkozy pasiūlytą įstatymo projektą dėl imigracijos apribojimo. Už dokumentą balsavo 367 iš 577 parlamentarų, o 164 deputatai jam nepritarė. Įstatymo projektą dėl „atrankinės migracijos“ Prancūzijos Senatas svarstys birželio 6-7 dienomis. Jis numato, kad Prancūzija priims tik tuos imigrantus, kurių jai reikia. Įstatymo projektas taip pat sugriežtina užsieniečių įvažiavimo ir

AZIJA

KATHMANDU

Nepalo parlamentas ketvirtadienį vienbalsiai patvirtino dokumentą, kuriuo apkarpmi politiniai karaliaus Gyanendra įgaliojimai ir iš jo atimama armijos kontrolė. „Balsų 'ne' prieš įstatymą nesigirdėjo, todėl skelbiu, kad jis priimtas vienbalsiai“, — sakė neseniai vėl sušaukto parlamento pirmininkas Subhash Nemwang. „Šis dokumentas atspindi žmonių troškimą dvasią“, — sakė premjeras Girija Prasad Koirala. Karalius Gyanendra balandžio pabaigoje po masinių protestų demonstracijų, kurias organizavo septynios politinės partijos, buvo priverstas atsakyti absoliutaus valdymo.

P. AMERIKA

BRASILIA

Brazilijos Sao Paulo valstijoje žuvusiųjų skaičius pasiekė 155 žmones, kai trečiadienį policininkai nušovė dar 22 numanomus nusikaltėlius. Smurto banga šioje didžiausioje ir turtingiausioje Brazilijos valstijoje kilo praėjusį penktadienį, kai dešimtyje kalėjimų prasidėjo kalinių maištai ir kriminaliniai nusikaltėliai ėmė užpuolinti policijos nuovadas. Valstijos karinės policijos nuomone, tai buvo atsakas į tai, kad „mafijos kalėjimuose“ vadeivos buvo perkelti į griežtesnio režimo vietas.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHRAN

Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad ruošia laišką popiežiui Benediktui XVI. Anksčiau šį mėnesį jis nusiuntė laišką JAV prezidentui George W. Bush. Laiško turinio žiniasklaida neatskleidžia. Pirmame po daugiau nei 20 metų Irano prezidento kreipimesi į JAV vadovą M. Ahmadinejad išreiškė abejonių jo krikščioniškosiomis vertybėmis ir kritikavo JAV užsienio politiką.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

GYVYBINIS KLAUSIMAS

**KUN. VIKTORAS
RIMSELIS, MIC**

Savąją gyvybę apsaugoti ir išlaikyti yra žmogaus didysis rūpestis. Tam reikalui tarnauja medicina, visi ekonominiai mokslai, dėl to technikoje siekiama naujų atradimų. Žmonės siekia sukurti šioje žemėje vis aukštesnę gyvenimo gerovę, kad būtų sumažinta grėsmė gyvybei ir kad būtų patogiau aprūpinta žmogiškoji egzistencija. Visi modernieji mokslai su savo įvairiomis teorijomis yra pasiruošę gelbėti medžiaginį žmogų, kuriam reikia valgyti, apsirengti, reikia erdvės gyvenimui ir t.t. Bet ar šiandien nereikia daugiau gelbėti dvasinį žmogų, iš kurio turi ateiti atsakymas į klausimą – iš viso: būti, ar nebūti? Sugedusi žmogaus dvasia šiandien stato visą pasaulį į pavojų. Žmonijos ateitis priklauso nuo jos dvasios kultūros, kuri atrandama žmogaus moraliniame gyvenime.

Kad tas planas yra užmaskuotas ir vedamas ilgą laiką, krikščionys net nepastebi, jog iš viso yra planinga blogio programa. Mes pradame galvoti ir jau apsiprantame su ta mintimi, kad dorovinės problemos ir moraliniai klausimai, su kuriais kasdien susitinkame, yra tik dalis naujųjų laikų, kuriems žmogus turi prisitaikyti. Modernusis žmogus yra linkęs sukurti šiame pasaulyje pilną malonumą ir pasitenkinimo gyvenimą. Jis norėtų gyventi labai plačiai, be jokių įstatymų, eiti gyvenime plačiais keliais, kur nėra nei blogio, nei gėrio, kur pradingsta atsakingumo jausmas ir išnyksta sąžinės graužimas. Tai yra praktiškas pagonizmas, vedas žmogų į prąžūtį. Apreikštojo mokslo šviesoje atrasime, kad planingos programos, nukreiptos prieš dorinį gyvenimą, kūrėjas yra patsai šėtonas. O gyvenimo praktika rodo, kad to plano vykdymą atlieka patys žmonės. Jų

tikslas yra atitraukti žmogų nuo savojo Kūrėjo – Dievo.

Visos dorovinio gyvenimo negerovės, kurios igauna viešojo teisėtumo formas, rodo, kaip blogio programa gyvenime yra vykdoma. Toje programoje numatyta sunaikinti moterystės šventumą gimdymų kontroliavimu, o moterystės neišardomumą paneigti skyrybų teisėtumu; nuplėšti moters kilnumą ir orumą tuštybe ir madų bjaurumu; sunaikinti jaunimo mintį ir gražiuosius dvasios polėkius filmais, išsigimusiomis televizijos programomis, nedora literatūra ir t.t.; pripildyti žmogaus dvasią turtų, patogumų, jausminio pasitenkinimo troškimu; sunaikinti Bažnyčios autoritetą; sunaikinti tikėjimą Dievu ir atitraukti sielas nuo Jo įstatymų vykdymo. Padarytieji JAV Aukščiausiojo teismo nuosprendžiai, remia ir draudžia melstis viešose mokyklose, rodo, kaip toli blogio programa yra nužengusi. Jeigu toliau ta linkme Amerikos gyvenimas orientuos, kurį remia Aukščiausias teismas, tai oficialioji religija praktiškai bus išpažįstama sekuliarizmu. Atseit, einama prie religijos, kurioje nėra išpažįstamas Dievas, visos prigimtys kūrėjas. Sekuliarizmas nori pašalinti iš gyvenimo Dievo sąvoką ir siekia įvesti etinės normas, kurios atsiremtų į sugedusią prigimtį be ryšio su jos Kūrėju. Sparčiais žingsniais žengiame prie didžiojo gyvenimo paradokso – visų laisvių krašte nėra laisvės religijai.

Šių dienų moralinis klausimas yra egzistencinis klausimas. Nuo jo sprendimo priklauso ne tik dvasinė, bet ir fizinė gyvybė. Kristaus žodžiai, kad reikia labiau bijoti ne tų, kurie užmuša kūną, bet tų, kurie gali prazudyti sielą, yra mums šiandien tikrovės žodžiai, atėję iš amžinosios išminties ir taikantys visų klausimų širdį. Mūsų gyvenimas šiame pasaulyje yra trumpas. Gyvybinis

klausimas yra, kaip mes įeisime į amžinybę, ar taikoje su mūsų Kūrėju Dievu, ar kaip Jo priešininkai, nors mes Jame esame ir gyvename. Mes gyvename šiame pasaulyje nuolatiniame pavojuje kūnui ir sielai. Šv. Petras betgi sako, kad mes gyvename po galinga Dievo ranka: „Pavėskite Jam visus savo rūpesčius, nes Jis jums rūpinasi. Būkite blaivūs, budėkite! Jūsų priešas velnias kaip riaumojantis liūtas slankioja aplinkui, tykodamas ką praryti. Pasipriešinkite jam tvirtu tikėjimu, žinodami, kad tokius pačius kentejimus tenka iškęsti jūsų broliams plačiajame pasaulyje“ (Pet. 5,7-9).

Kristus, prisikėlęs iš numirusių, pasakė apaštalams kad Jam duota visa valdžia danguje ir žemėje, ir Jis jiems tarė: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrijai. Kas įtikės ir pasikrikštys, bus išgelbėtas, ir kas netikės, bus pasmerktas“ (MK. 1,15,16). Tai

Dievo žodžiai, grasinantys viso pasaulio žmonėms. Netoli einant, ir mūsų tėvynėje yra gana didelis skaičius nekrikštytų žmonių. O kas gi gali pasakyti, kiek tokių yra visame pasaulyje? Tikintieji krikščionys yra laimingi, nors jie ir daug kentejimų turėtų. Viešpats Jėzus jau dabar mus ruošia laimingam amžinajam gyvenimui pas savo ir mūsų Tėvą: „Taigi būkite tokie toboli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas“ (Mt. 5, 48). Tam tobulumui pats Viešpats Jėzus mums save atiduoda. Jis sako: „Aš esu gyvoji duona, nužengusi iš dangaus. Kas valgys šią duoną – gyvens per amžius. Duoną, kurią aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gyvybę... Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutinąją dieną“ (Jn. 6,51-54).

Tai yra šventiausioji Eucharistija, kurią priimdami, mes gyvename su Kristumi jau čia žemėje.

Eleonora Marčiulionienė. „Motina su kūdikiu“. Keramika.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba visus kviečia į apygardos metinį suvažiavimą, kuris įvyks gegužės 20 d. 9 val. r. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street. Lauksime JAV LB apylinkių valdybų, JAV LB tarybos narių ir visų apygardos narių, kuriems rūpi JAV LB veikla. Tel. pasiteiravimui: 630-243-6302 (Aušrelė Sakalaitė).

SIŪLO DARBA

Darbui reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

NEKILNOJAMASIS TURTA

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

**RIMAS
STANKUS**

- Čikagoje ar priemiestiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkų Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

MOKYKLA DIDŽIUOJASI SAVO AUKLĖTINIAIS

Mokykla yra ta vieta, kurioje kelią pradėjęs vaikas tampa jaunuoliu, įgyjusi mokslo žinių, nemažai įgūdžių ir gebėjimų, pasiryžusių kurti savo gyvenimą.

Kiekvienais metais nelengva atsisveikinti su savo mokiniais, kuriems atiduota dalelė širdies, dalis gyvenimo. Palyginti negausios Pabradės „Ryto“ vidurinės mokyklos abiturientų laidos (2002 m. mokyklą baigė 24, 2003–25, 2004–50, 2005–33 abiturientai), todėl kiekvieną jų labai savita ir įsimintina, turinti pasiryžimo siekti prasmingų tikslų. Džiugu, kad vidutiniškai 60 proc. (2002 m. 79 proc.) renkas studijas aukštosiose universitetinėse mokyklose, vidutiniškai 26 proc. abiturientų – aukštosiose neuniversitetinėse ir aukštesniosiose mokyklose.

2004 m. birželio 24 d. žurnalas „Veidas“ paskelbė Lietuvos gimnazijų ir vidurinių mokyklų reitingą pagal pakviestųjų studijuoti aukštosiose universitetinėse mokyklose abiturientų skaičių. Tarp 550 reitinguotų gimnazijų ir mokyklų Pabradės „Ryto“ vidurinė mokykla 2003 m. 82-oji – 64 proc. abiturientų tapo aukštųjų universitetinių mokyklų studentais.

Mūsų dvyliktojai renkas labai įvairias programas universitetinėse aukštosiose mokyklose. Iš aukštųjų neuniversitetinių mokyklų populiariausios yra Vilniaus ir Utenos kolegijos.

Džiugu, kad didžiajai daugumai mokyklos auklėtinių studijos aukštosiose mokyklose yra labai sėkmingos. Kovo mėn. antrą kartą iš Vilniaus Gedimino technikos universiteto verslo vadybos fakulteto dekanu prof. A. Rutkausko gavome malonių žinių ir padėką mokytojams, kad buvusieji mūsų mokiniai Dovilei Puplinskaitėi, Verslo vadybos fakulteto III kurso studentei, 2005–2006 m. pavasario semestre už labai gerą mokymąsi paskirta K. Antanavičiaus vardo stipendija.

Mokykla didžiuojasi, kad 1962 m. laidos absolventė Vilė Kirtiklytė VU studijavo mediciną, dirbo Lietuvos sanitarinės-epidemiologinės stoties vadove, kad broliai Aleksandras ir Vladimiras Dranėnos, baigę mokyklą 1965 ir 1968 m., tapo puikiais gydytojais, Darius Andriulionis, 1991 m. abiturientas, yra biologas, Lietuvos lašišinių žuvų regeneracijos projekto vadovas, o Jonas Januševičius, baigęs mokyklą 1975 m., yra išleidęs 2 poezijos knygas... Visų garbingų buvusių mokyklos mokinių nesuminėsi.

Ypač malonu pažymėti, kad šiuo metu pedagoginį darbą, negailėdami savęs, sąžiningai ir kūrybiškai dirba 13 mokytojų, Pabradės „Ryto“ vidurinės mokyklos auklėtinių: Esmeralda Verikienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, pradinių klasių mokytoja, Natalija Alinauskienė, chemijos mokytoja, Irena Kerulienė, vokiečių kalbos mokytoja metodinė, Rita Jedik, ekonomikos ir matematikos mokytoja, Danutė Godliauskienė, pradinių klasių mokytoja, metodinė, Daiva Semaškevičienė, pradinių klasių mokytoja, Laura Lukoševičiūtė, socialinė pedagogė, Violeta Šestakovskienė, psichologė, Regina Mateikienė, isto-

rijos mokytoja metodinė, Renata Aleksandrovičienė, biologijos mokytoja, Irena Moisejevičienė, logopedė, Regina Žemeckienė, matematikos mokytoja, Vaida Šarėjūtė, mokytojo padėjėja.

Mokykla puoselėja gražią tradiciją – kasmet pirmąjį vasario šeštadienį pakviesti buvusius mokinius į mokyklą – prisiminti jaunatviškų mokyklinių dienų, susitikti su draugais ir mokytojais. Šiemet spustelėjęs šaltis nesutrukdė iš visų Lietuvos kampelių atvykti į mokyklą ir prieš pusmetį, ir prieš 10 ar 30 metų mokyklos duris užvėrusiems mokiniams. Tai buvo viena iš pasakų, ne nesvarstant ištraukti į Europos judėjimo Lietuvoje bei LR Švietimo ir mokslo ministerijos projekto „Drąsinkime ateitį“ vykdymą. Pradėjus vykdyti šį projektą, teko pasidomėti mokyklos auklėtinių, išrinkti garbės galeriją – tai visuomeniškai aktyvesnių, sėkmingai įvairiose srityse besidariusiančių mokyklos buvusių auklėtinių dešimtukas, kurį išrinko 2006 m. mokyklos bendruomenė:

1. Ričardas Bitovtas, mokyklą baigęs 1991 m., architektas, V. O. „Arch. klubas“ prezidentas. Rengė ir vykdė Katedros aikštės restauravimo projektą, rengė Valdovų rūmų atstatymo projektą ir jį vykdė;
2. Alfredas Čereškevičius, mokyklą baigęs 1983 m., vadybininkas, grojo grupėje „Volis“, meno m-klos vadybininkas, renginių apšvietimo ir įgarsinimo vadovas;
3. Aleksandras Dranėna, mokyklą baigęs 1965 m., kraujagyslių chirurgas, docentas;
4. Natalija Gulevataja, baigė 1980 m., chemijos m-j. Pabradės I vid. m. direktorė;
5. Laima Jutelytė (baigė 1969 m.), vokiečių kalbos specialistė, VU dėstytoja;
6. Arūnas Kaminskas (baigė m-klą 1986 m.), administracinio teismo teisėjas;
7. Valdemaras Krišis, m-klą baigęs 1974 m., inžinierius, įrašų studijos vadovas;
8. Rasa Michniova, mokyklą baigusi 1995 m., biologė, sportinė, studijavo JAV, dalyvavo pasaulio sporto varžybose;
9. Augustas Šernius, m-klą baigęs 1990 m., teisininkas, studijavo VU tarptautinę teisę, UADB „ERGO“ gener. direktoriaus asistentas – teisininkas;
10. Ričardas Uzelka, m-klą baigęs 1996 m., karininkas, dalyvauja misijose.

Dabar klasių vyresniųjų mokiniai nekantriai laukia nuosirdžių susitikimų su buvusiais mokyklos auklėtiniais. Išties mokykla yra savotiškas traukos centras, ta vieta, į kurią sugrįžtama atgaivinti malonių prisiminimų ir akimirkų. Tik puoselėdama dorovines ir pilietines vertybes, mokykla bus gyva, patraukli ir įdomi skirtingoms kartoms. Mokykla visad džiaugiasi dorais ir garbingais savo mokiniais ir laukia visų tarsi jaukus namų židyns.

Laima Markauskienė
Pabradės „Ryto“ vidurinės mokyklos direktorė
(„Rytas“, Švenčionių rajono laikraštis, 2006 balandis)

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ANTRO CEREMONIJOS SEZONO PRADŽIA

Valdovų rūmų paramos fondas, bendradarbiaudamas su renginių organizavimo agentūra M.P.3, įkvėpti praėjusių metų Valdovų rūmų ceremonijos sėkmės, šių metų gegužės 14 dieną pradėjo antrąją – jau tradiciniu tapusią – teatralizuotą istorinės tematikos renginių ciklą.

Iki pat spalio mėnesio 1 dienos, kiekvieną sekmadienį, 2 valandą popiet, visi norintys, ar pro šalį einantys vilniečiai bei miesto svečiai turės išskirtinę progą susipažinti su dar viena vis augančių Valdovų rūmų istorijos detale. Teatralizuota ceremonija truks 15 minučių. Jos metu į Katedros aikštę įžengs 6 veikėjai: šauklys, vėliavnešys ir keturi muzikantai. Skambant muzikai, žiūrovai galės pajusti senąją Valdovų rūmų dvasį, o stebėdami įtaigų Šauklio pranešimą – praturtinti savo istorines žinias.

Kadangi šis nemokamas renginys tapo sėkmingas ir patrauklus įvairaus amžiaus bei tautybės žiūrovui, organizatoriai žada ir šią vasarą džiuginti žiūrovus Valdovų rūmų ir Lietuvos istorijos faktais. Į šių metų ceremoniją bus įpinta įdomi naujovė: kiekvieną penktadienį specialioje Šauklio pranešimų lentoje bus pakabinamas sekma-

dienį įvyksiančios ceremonijos anonasas, greta jo vilniečiai bei miesto svečiai galės išvysti istoriko Tomo Baranausko paruoštą istorinį kontekstą, atspindintį tos savaitės Šauklio pranešimą. Besidomintys, galės jį matyti visą savaitę Šauklio pranešimų lentoje, šalia Valdovų rūmų.

Tikimasi, jog tradicine tapusi ceremonija ir toliau formuos teigiamą visuomenės nuomonę dėl atkuriamų Valdovų rūmų.

Prie ceremonijos kūrimo, kaip ir praėjusiais metais prisidėjo scenarijaus sumanytojai renginių organizavimo agentūra M.P.3. Ceremonijos originalią muziką sukūrė kompozitorius Teisutis Makačinas, istorinių kostiumų autorė – dailininkė Rūta Guzevičiūtė. Tekstus Šaukliui kuria rašytojas ir fondo steigėjas Kazys Almenas bei rašytoja Renata Šerelytė. Audinius kostiumams dovanojo AB „Audėjas“. 2006-ųjų sezono atidarymo proga ceremonijoje dalyvaus kovos klubas „Viduramžių pasiuntiniai“.

Valdovų rūmų pranešimas

Valdovų rūmų paramos komiteto posėdyje Jaunimo centre, Čikagoje. Iš kairės: Skirmantė Miglinienė, Gediminas Damašius ir paramos komiteto JAV pirm. Regina Narušienė.

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: šėvilijos ir Lietuvos jungtis; „DRAUGAS“ lietuviškos švėtyrų ir sargst
Prenumeruoklme ir skaityklme „DRAUGA“!

Dovana savo gimtadieniui

Penktadienis. Vakaras skirtas Viktoro Petravičiaus 100-osioms gimimo metinėms paminėti. Prie pakyls nedidukė, trapi moteris skaito eiles, skirtas „Michigan angelui“. Dar anksčiau mačiau ją atidarant Inos Nenortienės skiautinių parodą Lietuvių dailės muziejuje, PLC, o ši penktadienį knygos mylėtojai vėl rinksis į Lietuvių dailės muziejų, į šios visada besišypsiančios moters naujos humoristinių apsakymų knygos „Draugų laivelis“ pristatymą. Kas ji — ši visada ir visur spėjanti moteris? Tai išeivijos lietuvių rašytoja Julija Švabaitė-Gylienė, gegužės 21 d. švėšianti savo jubiliejų. Ir pasitinka ji šią sukaktį gražiai —

mums, skaitytojams, padovanojo savo naują knygą.

Žinojau, kad yra rašytoja J. Švabaitė-Gylienė, matydavau ją, visad besišypsiančią, įvairiuose renginiuose dalyvaujančią, bet niekada nebuvau susipažinusi su jos kūryba. Arčiau ją „pažinau“, kai dailininkei Magdalenai Stankūnienei „pašnibždėjus“, „Draugo“ dienraštyje radau J. Švabaitės-Gylienės eilėraščius, skirtus V. Petravičiui. Perskaičiusi juos, panorau daugiau sužinoti apie šios rašytojos kūrybą.

Gimusi Suvalkijoje ir baigusi Vilkaviškio gimnaziją, Julija pradeda prancūzų kalbos ir literatūros studijas. Mokosi Kauno VDU, Vil-

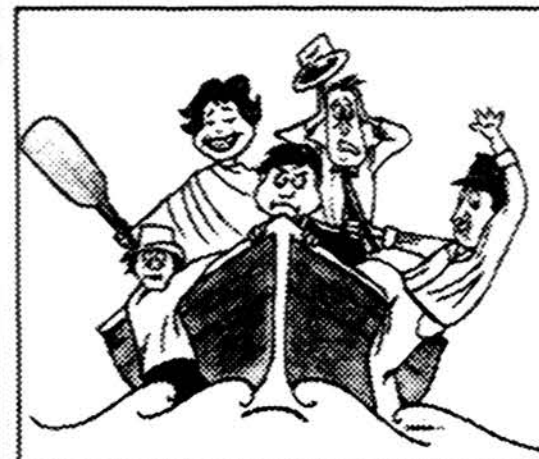
niaus universitete, vėliau Paryžiuje. Dar besimokydama Vilkaviškio gimnazijoje pradeda rašyti į spaudą. Atrodė ateitis aiški, gyvenimas gražus. Tačiau likimas pateikė daug išbandymų: Vokietija, Australija, pagaliau — 1960 metais — JAV. Kūrimosi rūpesčiai, šeima, asmeniniai išgyvenimai, vaikų auginimas nustumia J. Gylienės norą rašyti. Ji niekada nemeta plunksnos.

1963 m. pasirodo rašytojos pirmasis eilėraščių rinkinys „Vynuogės ir kaktusai“. Koks taiklus pavadinimas! Kaip ir gyvenime — viskas eina kartu: čia saldi laimės akimirka, čia aštrūs gyvenimo spygliai! Po to — „Septyni saulės patekėjimai“ (1974), „Vilties ledinė valtis“ (1981), „Žiemos erškėtis“ (1994), „Tu niekur neišėjai“ (1991), „Kur šią naktį nakvosi“ (2002). Rinkiniuose sudėtas paliktos tėvynės ilgesys, slepiantis svetimos žemės gamtovaizdis, žmogaus likimas, moters dalia.

Rašytoja yra parašiusi ir prozos kūrinių. 1973 m. pasirodė jos apysaka jaunimui „Gabriuko užrašai“, 1985 m. romanas „Stikliniai ramantai“, na o ši penktadienį sutiksime naujausią rašytojos humoristinių apsakymų knygą „Draugų laivelis“.

Skaitytai jos 1979 m. išleistą apysaką „Gabriuko užrašai“ ir nejučia lygini dabar ir prieš daugelį metų atvežtą į svetimą žemę vaikų išgyvenimus. Asmenybės susidėjimas, kylantis iš dviejų kultūrų — atsivežtinės lietuviškos ir vietinės, rastos naujajame krašte — aktualus ne tik buvusiems imigrantams, bet

Julija Švabaitė-Gylienė

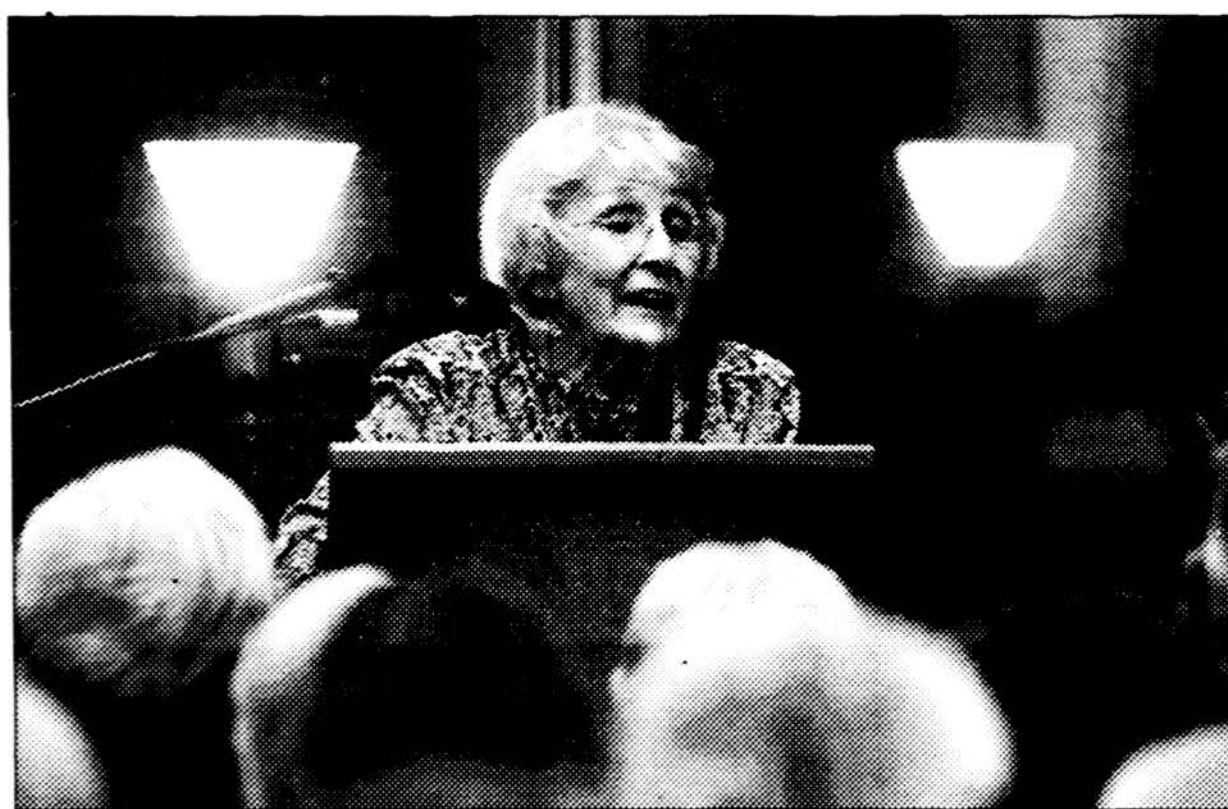
**DRAUGŲ
LAIVELIS**

Humoristiniai apsakymai

ir dabartiniams. Ir tais, ir dabartiniiais laikais paaugliui nelengva gyventi „kitokių kultūrinių, etninių, religinių, kalbos realijų srityje“ (Vincas Auryla „Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra. 1945-1990“).

Sveikindama rašytoją J. Švabaitė-Gylienę jos gražios sukakties proga linkime jai neišblėstančios kūrybinės energijos ir sveikatos. O visus knygos mylėtojus kviečiame į jos naujos knygos sutiktuves ši penktadienį 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th Street, Lemont. Knygą išleido Lietuvių knygos klubas. Spausdino „Draugo“ spaustuvė.

Laima Apanavičienė

Julija Švabaitė-Gylienė skaito eiles.

Jono Kuprio nuotr.

LF TĘSIA „ATVIRUMO POLITIKĄ“

Galima teigti, kad didžioji dalis Amerikos lietuvių žino apie Lietuvių fondą — jo darbą, ypač gausiai dalinamą paramą įvairiems lietuvių kultūros, švietimo, visuomeninės veiklos projektams. Kadangi niekam dar nepavyko visiems įtikti, tai ir Lietuvių fondas dažnai susilaukia kritikos, ir net gandų, kad „ne viskas jau ten taip šviesu, kaip stengiamasi parodyti“. Galbūt dėl to ir buvo pradėta nauja „atvirumo politika“: informuoti visuomenę ne tik įvairiomis trumpomis žinutėmis bei pranešimais, bet keletą kartą per metus suruošti LF ir mūsų žiniasklaidos atstovų susitikimus — spaudos konferencijas.

Š.m. gegužės 17 d. Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje vėl buvo sukiesta spaudos konferencija, kurioje ši kartą dalyvavo ypač gausus būrys lietuviškosios žiniasklaidos atstovų, o LF atstovavo Tarybos pirm. Vytautas Kamantas, LF Tarybos garbės pirm. dr. Antanas Razma, LF administratorė Laima Petrolūnienė, kontrolės komisijos pirm. Vytas Vaitkus ir narė Dalia Povilaitienė, o taip pat Jūratė Mereckienė.

Susitikimą pradėjo LF Tarybos pirm. V. Kamantas, kaip visuomet, apsišarvavęs tikslia, išsamia informacija (daug jos pateikė raštu). Jis pasidžiaugė, kad vakarykštis Tary-

bos posėdis buvo sėkmingas ir darbingas, dalyvaujant 16-ai (iš 18-os) tarybos narių: 12 patys į posėdį buvo atvykę, o kiti — įsijungę elektroninės technikos pagalba. Visgi toks LF tarybos narių pareigingumas vertas dėmesio ir gerų žodžių — iš jo galėtų pasimokyti ir Lietuvos Seimo nariai, kurie mažai praleidinėja daug svarbių Seimo posėdžių.

V. Kamantas kalbėjo, kad Tarybos posėdyje aptartas š.m. balandžio 29 d. PLC įvykęs metinis LF narių suvažiavimas. Jame dalyvavo 121 narys su 10,859 balsais (pirminkas dar kartą stengėsi išsklaidyti gandus, kad LF narių suvažiavimuose per igaliojimus dalyvauja ir „mirusieji“), trejų metų kadencijai išrinkti nauji, jaunesnio amžiaus direktoriai: Ramūnas Astrauskas, Rimas Domanskis, Rimantas Griškelis, Algirdas Saulis, Almis Kuolas taip pat perrinkta Daina Kojelytė. Kontrolės komisiją (vienerių metų laikotarpiui) sudaro pirm. Vytas Vaitkus, Dalia Povilaitienė ir Kazys Laukaitis. Jau šįmet Lietuvių fondas iš investicijų uždirdo 380 tūkst. dolerių; pagrindinis kapitalas paaugo apie 38 tūkst. dol. Apskritai šįmet LF pajamos siekia apie pusę milijono dol., o išlaidos — maždaug 100,000 dol.

Nutarta lietuviškai veiklai ir stipendijoms šįmet išdalinti 1/2 mln. dolerių. Stipendijų skirstymo pakomitetis jau posėdžiavo gegužės 13 d. ir paskyrė dalį stipendijų. Darbą baigs gegužės 30 d. posėdyje. Pelno skirstymo komitetas posė-

džiaus birželio pradžioje. V. Kamantas pastebėjo, kad gauta paramos prašymų 5 mln. dolerių sumai. Žinoma, LF visų negalės patenkinti.

Trumpą pranešimą padarė Jūratė Mereckienė, kuri yra atsakinga už narių sąrašus. Ji paminėjo, kad pernai į LF įstojo didžiausias narių skaičius nuo 1991 m. Naujų narių vėjus tęsiamas ir šįmet, pasiremiant prasmingu šūkiu: „Mūsų tauta — mūsų ateitis!“ J. Mereckienė priminė, kad yra daug progų į LF narius įrašyti savo artimuosius, draugus, gimines — vestuvių, gimtadienio, sukaktuvių, krikštynų bei kitomis svarbiomis progomis. Taip pat verta į LF narius įtraukti garsiuosius lietuvių tautos žmones, jos didvyrius — tiek gyvus, tiek ir mirusius (nėšeniai į LF narius buvo įrašytas buvęs Lietuvos ambasadorius prie JT afa Anicetas Simutis, taip pat trijų brolių partizanų Lukšų tėvai).

Savo pranešime adm. L. Petrolūnienė pranešė gerą žinią, kad ši savaitgalį vyksiančių ŠALFASS-gos sporto žaidynių nugalėtojai bus įteikta Lietuvių fondo taurė ir 1,000 dol. premija, kurią laimėjusi komanda įteiks savo išrinktai lituanistinei mokyklai JAV. Šiuo būdu bus pagerbti ir žaidynių nugalėtojai, ir paramas lietuviškas švietimas, kuriam LF visuomet skiria gausią paramą.

Verta prisiminti, kad 56-osios ŠALFASS-gos sporto žaidynės vyks naujoje ir modernioje Jaunimo sporto rūmų salėje, Lemont, IL, kurios statybą taip pat gausiai parėmė

Lietuvių fondas.

Oficialiems pranešimams pasibaigus, konferencijos dalyviai paklausė keletą klausimų, į kuriuos labai nuoširdžiai ir išsamiai buvo atsakyta (daugiausia į juos atsakinėjo Tarybos pirm. V. Kamantas). Žiniasklaidos atstovai teiravosi apie paramos skirstymo eigą, Tarybos narių pasisakymus dėl buvusio narių suvažiavimo, ar bus ir toliau leidžiamas LF biuletenis... Paminėta, kad LF narių suvažiavimas buvo per ilgas, leidžiant kai kuriems asmenims kalbėti net pusę ar daugiau valandos. V. Kamantas atsakė, kad visi nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę (net jeigu ji ilgai užtrunka), nes tam ir šaukiamas LF narių suvažiavimas. Galbūt ateityje bus kitais būdais stengiamasi suvažiavimą trumpinti, bet narių pasisakymams vis tiek bus skiriama daug laiko. Buvo ir pasiūlymų dėl LF igaliojimų įvairiuose lietuvių telkiniuose, teigiamai įvertintas sumanymas įsteigti LF taurę sportininkams ir siūlyta šį projektą išplėsti ir į kitas sporto šakas, ne vien krepšinį.

Dar kartą priminta, kad, pagal dabar ypač sugriežtintas JAV valdžios taisykles, Lietuvių fondo parama tegali būti skiriama ne pelno siekiančioms organizacijoms, žiniasklaidai.

Konferencija užsitęsė apie pusantros valandos. Kitas žiniasklaidos ir Lietuvių fondo susitikimas numatomas birželio 21 d.

Danutė Bindokienė

DAR APIE POPIEŽIŲ BENEDIKTĄ XVI

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Ses. Ona Mikailaitė „Draugo“ (2006.05.02) vedamajame „Popiežiaus pirmieji metai“ labai nuosekliai, įdomiai ir vaizdžiai aprašė popiežiaus Benedikto XVI pirmuosius metus. Savo straipsnyje autorė išryškino popiežiaus, kaip vyriausios Katalikų Bažnyčios galvos, savitą valdymo būdą. Ses. Mikailaitės straipsnį norėčiau pratęsti apie popiežių, kaip asmenį, bendraujantį su žmonėmis.

Jau pragyvenome metus su naujuoju popiežiumi Benediktu XVI. Kai po jo išrinkimo, jis pareiškė, „kaip aš drovus žmogus galėsiu bendrauti su žmonėmis viešame Bažnyčios gyvenime“, šiuo pasakymu parodė savo drovumą ir kuklumą. Pradžioje savo pontifikatinius metus jis pradėjo gana santūriai. Jo pirmoji kelionė buvo į 21-ąją Pasaulinio jaunimo suvažiavimą, jo paties gimtajame krašte Vokietijoje, Koeln mieste. Benediktas XVI būgštavo, kaip ji priims jaunimas, kuris per daugelį metų buvo pripratęs prie jo pirmtako Jono Pauliaus II, kurį po jo mirties žmonės pradėjo vadinti didžiuoju ir šventuoju. Jo paties nustebimui, suvažiavęs jaunimas jį priėmė lygiai taip pat šiltai ir entuziastingai kaip ir jo pirmtaką, suvažiavimo planuotoją. Gražu buvo matyti, kai Benediktas XVI laivu plaukė Rhein upe, jos pakrantėse jaunimas, subridęs beveik iki pažastų, jį sveikino itališku šūksniu „Benedetto“. Nuo paties pirmo susitikimo užsimezgė pagarbos ir meilės ryšys tarp jaunimo ir kitų tikinčiųjų dalyvių.

Kai kardinolai išrinko popiežių Benediktą XVI, liberaliosios pakraipos krikščionys manė, kad jis visiems grasys pirštu. Visų nustebimui, prefektas kardinolas Josef Ratzinger parodė visai kitokį savo veidą ir būdą. Jis savo drovia šypseną patraukė tikintuosius, kurių daugiau susirenka į bendrąsias audiencijas, kaip į Jono Pauliaus II.

Kas turi kabelinę televiziją, per katalikišką EWTN kanalą, kai kamuoja nemiga, kiekvieną trečiadienį gali pasižiūrėti tiesioginę laidą iš Vatikano popiežiaus audiencijų. Jos prasideda nuo 3:30 iki maždaug 5 v. r. Vasarą Benediktas XVI atvažiuoja

baltoje, atdaroje mašinoje, su kuria jis taip gražiai derinasi baltais rūbais ir balta galva. Mašina išvažinėja visus takus, kad kuo daugiau jį pamatytų ir jis susitiktų su įvairių tautybių piligrimais. Kartas nuo karto sustoja paspausti į jį ištiestus šimtus rankų. Kad nebūtų sargų, turbūt susirinkusieji tikintieji jį ištrauktų iš mašinos. Jis visada yra švelniai, nuoširdžiai besišypsantis, atkreipiantis dėmesį vaikams, jaunuoliams, ypatingai invalidams, sėdintiems pirmoje eilėje per bendrąsias audiencijas. Žiemos metu audiencijos vyksta Pauliaus VI salėje, kuri talpina 8,000 maldininkų, ir Šv. Petro bazilikoje, talpinančioje 6,000. Popiežius iš vienos vietos eina į kitą susitikti su susirinkusiais.

Per kiekvieną bendrą audienciją Šv. Petro aikštėje yra pristatomi susirinkę piligrimai italų, vokiečių, prancūzų, ispanų, portugalų, lenkų kalbomis. Audiencijos pabaigoje popiežius dar pasveikina mažųjų tautų kalbomis. Keletą kartų teko girdėti lietuvių kalbą. Lietuviški sveikinimai kiekvieną kartą vis ilgėja.

Šiomet taip pasitaikė, kad Benedikto XVI krikšto vardadienis buvo tą patį sekmadienį, kai jis atnašavo šv. Mišias šv. Juozapo dieną bazilikoje. Prieš Mišias kardinolų vyriausias Sodano jį pasveikino vardadienio proga. Popiežius tik pasakė „Grazie“ (ačiū). Pirmosios Velykų iškilmės sutapo su popiežiaus 79-uoju gimtadieniu (balandžio 16 d.) Jis nieko neprisiminė. Kai kiekvieną sekmadienį iš savo kambario popiežius kalbėjo „Angelus“ apačioje susirinkusiai miniai, susirinkusieji iškėlė didelį, vokiečių kalba parašytą gimtadienio sveikinimą.

Tarp tūkstančių sveikinimų gimtadienio proga Benediktas XVI gavo labiausiai išskirtinį sveikinimą nuo brolio monsinjoro Georg Ratzinger. Jame jis rašė: „Brangus Josef, tegul Tavo daugelio metų sunkus teologinis darbas padeda vadovauti didingai pareigai, Tau Dievo patikėtai. Te Viešpats suteikia Tau dvasinio ir intelektualinio iškvepimo, fizinės sveikatos, kad galėtum įvykdyti teisingus sprendimus. Tegul Dievas duoda šiuose paskutiniuose metuose, kurių link mes keliaujame, broliško bendravimo, džiaugsmo ir

Šv. Tėvas Benediktas XVI.

šilumos, kaip ir anksčiau. Tavo brolis Georg“.

Vatikano kurijos darbuotojai laukė, kai popiežius Benediktas XVI švęs savo vienerių metų pontifikato metines. Bet nieko ypatingo nesulaukė. Po trečiadienio bendrosios audiencijos jį sveikino įvairios organizacijos, prisistatydamos su dovanomis.

Kiek popiežius Jonas Paulius II buvo susikonservavęs apaštališkomis kelionėmis, tiek šis nori išryškinti liturgijos svarbą. Per didžiąsias šventes jis pats atnašauja šv. Mišias. Dažnai jis privačiai išvažiuoja į netoli Romos esančias Marijos šventoves. Vasarą išvažiuoja į Italijos Alpių papėdėje esantį vasarnamį, ne tiek vasarojo ir išėjosi, bet dirbo ir parašė pirmą encikliką „Deus caritas est“ (Dievas yra meilė).

Paziūrėjus į popiežiaus dienvartę, sunku patikėti, kad tiek daug gali vienas žmogus išpildyti visų norus: susitikimai su Bažnyčios hierarchais, valdžios žmonėmis, įvairių valstybių atstovais, kitų religijų vadais, pasakytos kalbos, diskusijos. Turbūt užtat jis pakeitė beatifikacijos ceremonijas. Palaimintųjų iškilmės pavedė Šventųjų skelbimo kongregacijos vyriausiam kardinolui Martins. Po iškilmių Benediktas XVI tik perskaito patvirtinimą. Šventųjų kanonizacijos iškilmėms

vadovaus jis pats. Taip pat Šventųjų skelbimo kongregacijos vyriausybei liepė peržiūrėti palaimintųjų ir šventųjų skelbimo normas. Bet tarp savo įtemptos dienvartės popiežius rado laiko nuvažiuoti į koncertą pagerbti kompozitoriaus Wolfgang Amadeus Mozart 250-ąjį gimtadienį.

Nors Benediktas XVI gauna daugybę pakvietimų aplankyti kitus kraštus, jis visiems pažada, vis pridėdamas „Dievui panorėjus“. Jo kita kelionė bus išvyka į Lenkiją, kurią jis pažadėjo savo pirmtakui, jeigu jį išrinktų popiežium, nuvažiuos į jo tėvynę. Kelionė įvyks gegužės 25–28 d. Aplankys Varšuvą, Krokuvą, Jono Pauliaus II gimtinę Wadovice, Czeszochową (Jasna Góra) ir buvusias koncentracijos stovyklas Auschwitz ir Birkenau. Visus keturių dienų kelionės įvykius galėsime matyti tik per EWIN (Eternal Word Television Network) kanalą. Šiais metais numatytos kelionės yra vasarą į Ispanijoje ruošiamą suvažiavimą šeimoms pagerbti, rudenį į Vokietiją, aplankyti savo jaunystės vietas ir dar lapkričio mėnesį į Turkiją. Jo gyvenimo norai neišsipildė: jis norėjo, mirus Jonui Pauliui II, sugrįžti į Bavariją, ramiai gyventi ir rašyti. Bet, matant popiežių taip nuoširdžiai bendraujanti su tikinčiųjų miniomis, jis atrodo labai patenkintas savo naujomis pareigomis.

RELIGINIO IŠPRUSIMO STOKA

Trys aukšti Vatikano kardinolai išreiškė apgailestavimą dėl religinio neišprusimo, kuris, jų teigimu, skatina pasaulinį susidomėjimą populiariuoju romanu „The Da Vinci Code“.

Artėjant gegužės 17 dienai, kai turi įvykti pagal šį veikalą sukurtą filmo premjera, Popiežiškosios kultūros tarybos pirmininkas kardinolas Paul Poupard teigė, kad šioje knygoje smarkiai iškraipyta Bažnyčios istorija, tačiau dauguma pasauliečių neturi pakankamai religinių žinių, kad atskirtų tikrovę nuo vaizduotės. „The Da Vinci Code“ sulaukė įnirtingos krikščioniškų bažnyčių kritikos, nes jame rašoma, kad Jėzus Kristus buvo vedęs Mariją Magdalietę, kuri nuo jo pagimdė vaiką, tačiau Bažnyčia esą šią tiesą nuslėpusi.

Dvasininkai būgštauja, jog skaitytojai ir filmo žiūrovai gali patikėti

šiuo eretišku požiūriu, užuot laikęsi Bažnyčios mokyto, kad Jėzus Kristus buvo viengungis.

„Dėl pagrindinių žinių stokos sudėtinga išvėlti skirtume tarp prasmų, vaizduotės ir atakų prieš istoriją bei Bažnyčios vertybes“, — Romoje per spaudos konferenciją, skirtą literatūrai ir religijai, teigė P. Poupard. Atgimęs susidomėjimas išgalvotomis istorijomis, „išplėstomis iš istorijos, meno ir religijos pasaulio“, patraukė religinėmis temomis besidominčių skaitytojų dėmesį, pažymėjo prancūzų kardinolas.

Tuo tarpu Popiežiškosios įstatymų aiškinimo tarybos pirmininkas kardinolas Julian Herranza sakė, kad Bažnyčia turi „raginti žmones šiek tiek pasiskaityti (kad jie galėtų) atskirti melą nuo tiesos“. Jis ir dar vienas kardinolas Dan Brown knygoje aptiko epizodą, kuris demonstruo-

ja „visišką neišmanymą, kas yra Kardinolų kolegija“, per televizijos agentūrai „Romereports“ skirtą filmą, kuris buvo parodytas žurnalistams, teigė J. Herranza. „Mes plyšome juoką — jis atrodė kaip iš filmų apie mafiją, tarsi gangsterių susitikimas Čikagoje“, — teigė Ispanijoje gimęs kardinolas. Tačiau jis sakė turįs vilčių sulaukti bumerango efekto — žmonės, kurie perskaitys ar pamatys „Da Vinci Code“ ir ieškos tolesnės informacijos, įsitikins krikščioniško mokyto teisingumu.

Savo ruožtu Vatikano šventųjų skelbimo kongregacijos prefektas kardinolas Jose Saraiva Martin teigė, jog „Da Vinci Code“ yra romanas, demonstruojantis milžinišką Kristaus ir Bažnyčios istorijos neišmanymą“.

P. Poupard konkrečiai neminėjo Dan Brown knygos, tačiau skundėsi

dėl žiniasklaidos pramonės angliškai kalbančiame pasaulyje, kuris dabar dominuoja pasaulinėje pramogų rinkoje. „Romanas ar saga greitai tampa filmu, nešančiu milžinišką pelną“, — sakė P. Poupard. Šiame procese, pridūrė jis, užmiršamos sveiko proto ir profesinės etikos taisyklės.

Kardinolas pabrėžė, kad Bažnyčia būdavo puolama ir anksčiau, tačiau dabar nauja tai, kad puolimo metu naudojama „religinio ir bendru auditorijos neišprusimu“.

Tačiau diskusijos su jos kritikais gali sustiprinti pačią Bažnyčią, pažymėjo jis. „Kiekvienas iššūkis gali tapti galimybe augti ir bręsti, gilinti savo žinias ir prisiimti daugiau atsakomybės, jeigu jis regimas, kaip toks, ir jį reaguojama protinai“, — sakė P. Poupard.

„Reuters“—BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Gegužės 21 d., sekmadienį,** Jaunimo centro kavinėje Moterų klubo narės po 10:30 val. šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje visus vaizs blynais su skania obuoliene. Galite atvykti jau nuo 9 val. r. Visus maloniai kviečiame paskanauti mūsų kepanų blynų.

◆ **Waukegan—Lake County** apylinkėje lietuviškos pamaldos vyks sekmadienį, gegužės 21 d., Šv. Patriko bažnyčioje, 15000 Wadsworth, IL 60083. 1:30 val. p.p. — Atgailos ir Susitaikymo pamaldos su asmenine išpažintimi. 2 val. p.p. — Eucharistijos šventimas. Gedimino mokyklos mokiniai, kuriuos sakramentams paruošė mokytojas Nerijus Šmerauskas, priims Krikštą ir Pirmąją komunią. Liturgijai vadovaus kun. Gediminas Jankūnas. Giedosime su sesele Pranciška Bubelyte, Donata Kubiliute ir mokyklos mokiniais (muz. mokytoja Asta Buračaitė). Kviečiame visus kartu pasimelsti.

◆ **Pianistas Gabrielius Alekna,** pirmasis lietuvis New York Juilliard muzikos mokykloje siekias daktaro laipsnio, gegužės 21 d., sekmadienį, 3 val. p.p. koncertuos Jaunimo centre, 5600 S. Claremont Ave. Bilietus galima įsigyti „Lietuvėleje“ ir „Seklyčioje“, o sekmadienį nuo 2 val. p.p. — Jaunimo centro kasoje.

◆ **Tęsiame ekumenines meditacijas** ir pokalbius, kurie vyks kartą per mėnesį, antradienio vakarais. Šio susiėmimo tema „Ko mes ieškome Amerikoje?“ Kviečiame visus norinčius pasidalinti mintimis ar

išgirsti, ką kalba kiti! Dalyvaujame Taize liturginėje meditacijoje, klausomės muzikos: vargonų, smuiko, kalbamės žemiškomis temomis. Kviečiame visus antradienį, gegužės 23 d. 7 val. v. į Ziono evangelikų liuteronų bažnyčią, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453. Tel. pasiteiravimui: 708-422-1433.

◆ **Tautos fondo vadovybė** maloniai kviečia visus Tautos fondo narius ir svečius dalyvauti Tautos fondo metiniame narių susirinkime, kuris įvyks 2006 birželio 3 d. Tautos fondo raštinės patalpose, 307 W. 30th Street, New York, NY. Registracija 9:30 val. r., susirinkimo pradžia 10 val. r. Nariams jau išsiuntinėti pakvietimai su įgaliojimo kortelėmis. Jei esate fondo narys ir negavote pakvietimo, prašome kreiptis į Tautos fondo raštinę adresu: 307 W. 30th Street, New York, NY 10001-2703. Tautos fondo narius prašome atsiųsti savo elektroninio pašto adresus. Tel. pasiteiravimui: 212-868-5860. Fax 212-868-5815, el. paštas: tautfd@aol.com

◆ **LB Lemonto apylinkės valdyba** siūlo padėti įsigyti bilietus į Dainų šventę. Pinigai bilietams bus renkami gegužės 21 ir 28 dienomis (sekmadieniais) prieš ir po šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje.

◆ **ATITAIŠYMAS. Gegužės 17 d.** „Draugo“ dienraštyje išspausdinto straipsnio „Rytas prieš koncertą“ autorė yra Audra Lintakienė (parašyta Rasa Poskočimienė). Atsiprašome už apmaudžią klaidą.

ŠIAULIŲ LIAUDIŠKOS MOKLOS ANSAMBLIS

GEGUŽĖS 20 D. 6.30 v.v.

KONCERTAS VAKARONĖ JAUNIMO CENTRE

ALUS IR ANTANO CEPELINAI

BILIETO KAINA 15\$

SUKTINIS

ČIKAGOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ KOLEKTYVAS

Visus lietuvių tautinių šokių mylėtojus ir buvusius „Grandies“ šokėjus kviečiame į tradicinę „Grandies“ ansamblio 47-ųjų veiklos metų pabaigos šventę, kuri vyks birželio 10 d. 6:30 val. v. PLC Lietuvių fondo salėje, 14911 127th Street, Lemont.

Programoje dalyvaus visi „Grandies“ ansamblio rateliai: mažiausieji, jaunieji, jaunimo ir veteranų. Po programos — vaišės. Vietas galima užsisakyti tel. 708-788-6208 (Aldona ir Mindaugas Bielskai) arba 708-460-9123 (Laura Burokienė)

„Draugo“ knygynėlyje

V. Baravykas Anglų-lietuvių kalbų žodynas

„Draugo“ spaustuvė išspausdino naują V. Baravyko 1995 m. JAV išleistą „Anglų-lietuvių kalbos žodyną“, kurį redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė, leidimą. Šis žodynas skirtas pirmiausia besimokantiems anglų kalbos mokyklose bei universitetuose ir padeda išversti vidutinio sunkumo angliškus tekstus. Nors žodyno apimtis nėra didelė (apie 30,000 žodžių ir posakių), tačiau jame rasite nemažai bendrinės kalbos žodžių. Specialiosios terminologijos žodžių įdėta mažiau.

Po kiekvieno žodžio duodama fonetinė transkripcija, išvestinio žodžio galūnė.

Žodyno pabaigoje pateikiami kai kurie geografiniai pavadinimai, dažniau vartojami sutrumpinimai ir žmonių vardai.

V. BARAVYKAS ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

Apie 30.000 žodžių ir posakių

Redagavo
A. LAUČKA ir A. DANTAITĖ

Knyga kietais viršeliais.
Knygos kaina — 25 dol., pridant 9 proc., užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

BBC RADIJO ŽURNALISTĖ IEŠKO ŽMONIŲ, DIRBUSIŲ MĖSOS FABRIKUOSE

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje — savo fondais didžiausias lietuvių muziejus už Lietuvos ribų. Čia kaupiami genealogijos, muzikos, fotografijos, periodikos archyvai, bibliotekoje saugoma tūkstančiai knygų. Didžiulės liaudies ir profesionalaus meno kolekcijos, istorinės relikvijos liudija lietuvių tautos išskirtinius bruožus, talentą, primena svarbiausius tautos istorijos momentus. Muziejus dėkingas viso pasaulio lietuviams ir kitų tautybių žmonėms, padėjusiems ir talkinusiems muziejui dabar jo svarbioje misijoje palaikyti lietuvių už tėvynės ribų. Iš kitos pusės, Balzeco muziejus visada pasiruošęs pasidalinti archyvuose sukauptais duomenimis su kiekvienu besikreipiančiu intelektualinės pagalbos.

Neseniai Balzeco lietuvių kultūros muziejus sulaukė skambučio iš Didžiosios Britanijos. Skambino BBC „Radio 4“ žurnalistė Jayne Egerton, ruošianti laidą „Maisto

programa“. Ši populiari programa į pasaulį žiūri per maisto prizmę. Laidose tiriamas viskas, kas susiję su maisto gamyba bei vartojimu. Birželio pabaigoje J. Egerton rengiasi atvykti į JAV rinkti istorinės medžiagos apie mėsos perdirbimo pramonę Čikagoje. Ji norėtų susitikti su žmonėmis iš Rytų Europos, kurie dirbo mėsos fabrikuose arba su jų palikuonimis.

Muziejus maloniai padės savo sukaupia medžiaga, bet kartu labai prašome atsiliepti visus galinčius papasakoti apie darbą skerdyklose ar mėsos fabrikuose. Skambinkite į Balzeco lietuvių kultūros muziejų telefonu: 773-582-6500 Undinei Uogintaitė.

Rašykite adresu: Balzeco Museum of Lithuanian Culture, 6500 Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Siųskite žinutes elektroniniu paštu: editor@lithuanianmuseum.org

Undinė Uogintaitė